

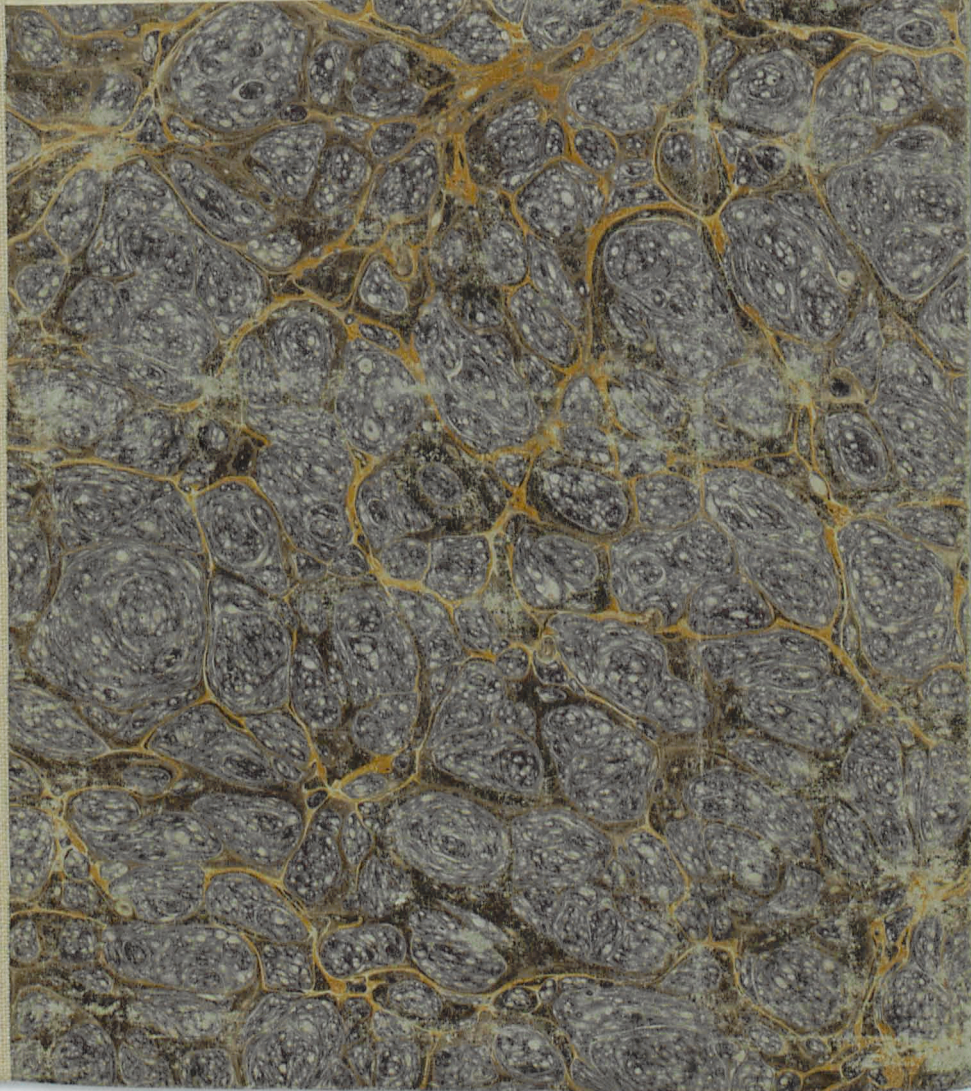
BIBLIOTEKA

Zakl. Nar. im. Ossolińskich

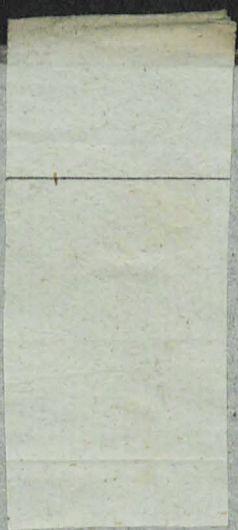
XVII

1,683

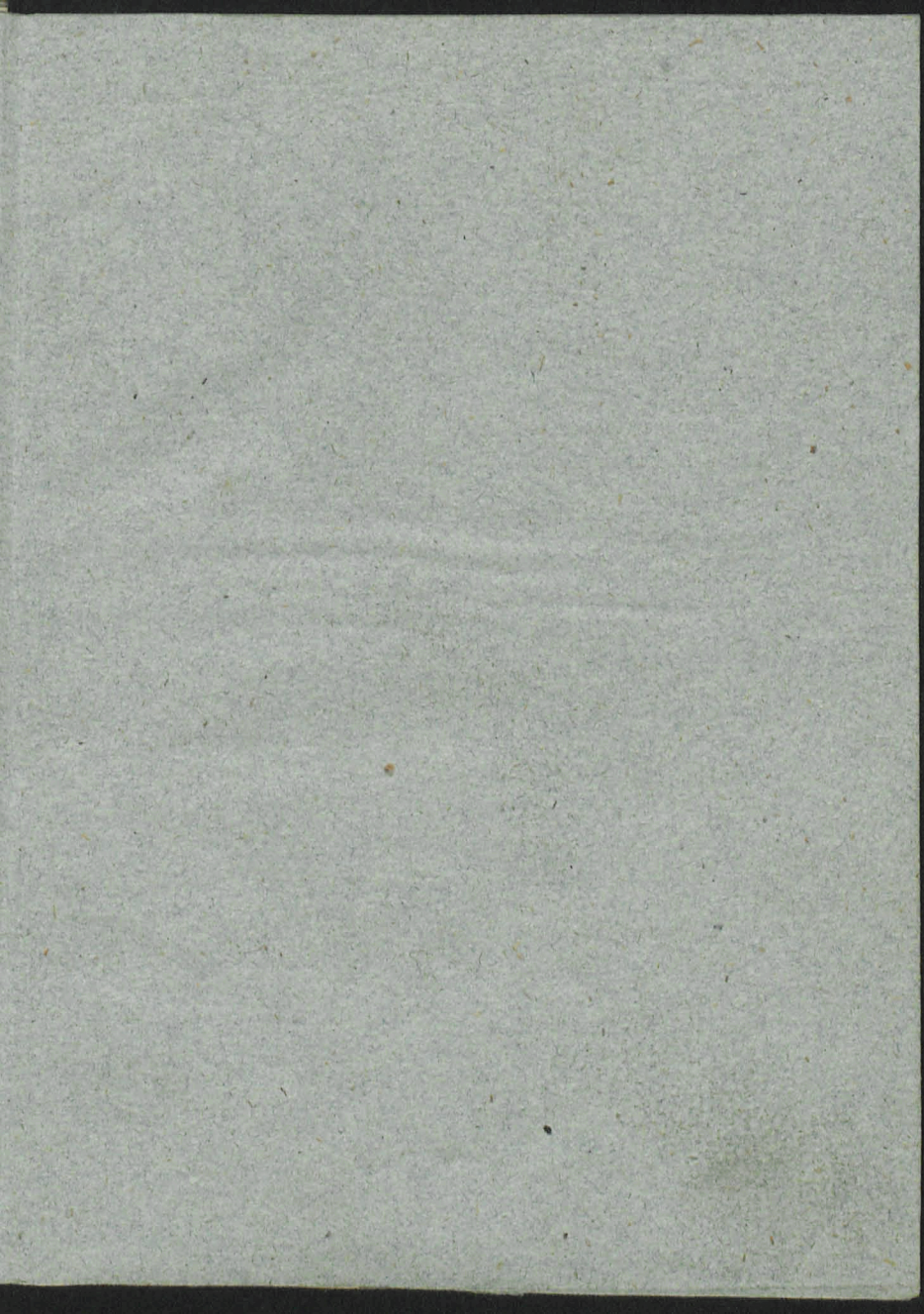
NF

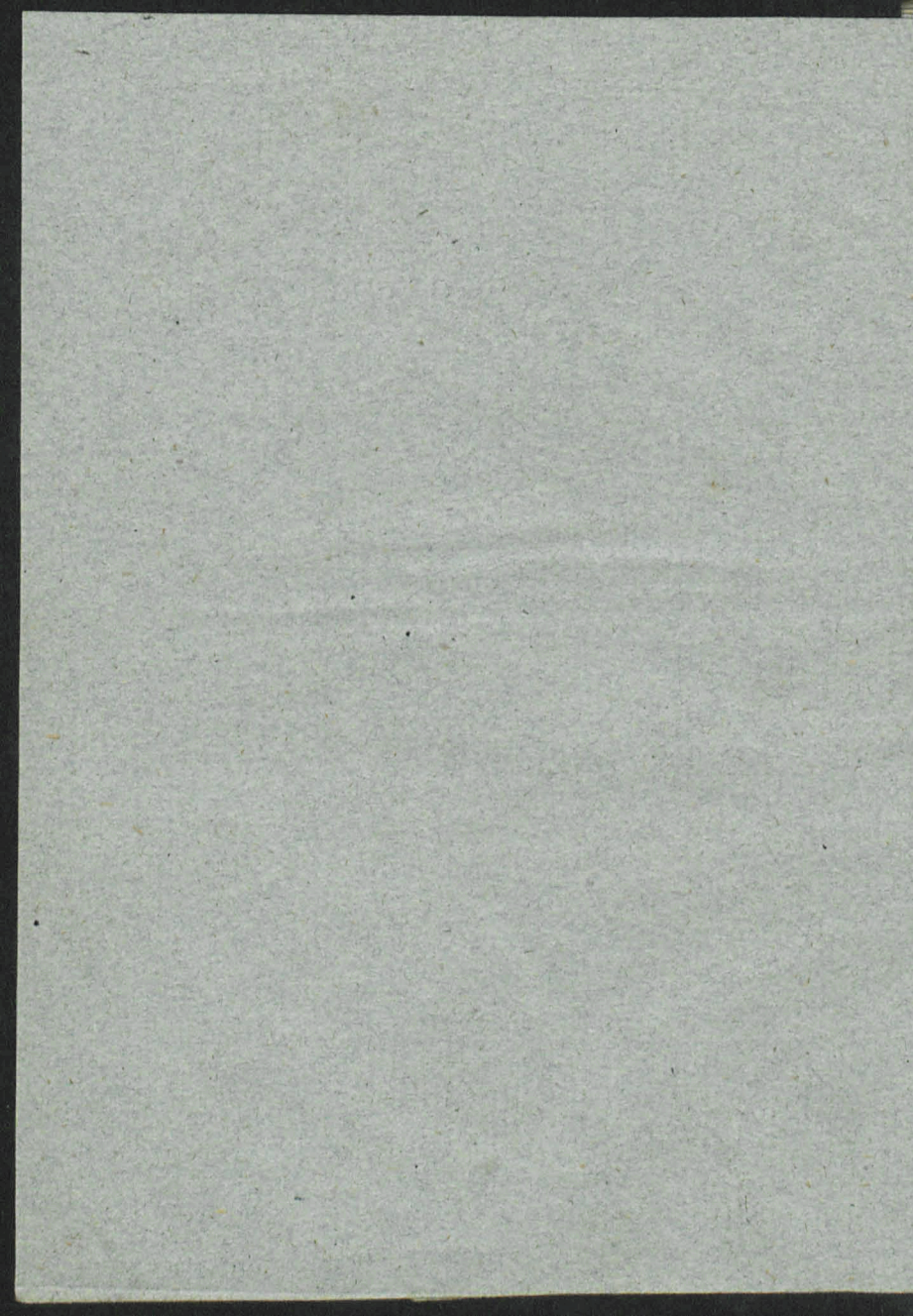

11.

210

21

IVDITH.

6.755

W BARANOWIE,

Drukarni Andrzeja Piotrkowczyka/ Roku
Pánstkiego/ 1 6 2 8.

10

XVII - 1683 - II

DO IEY MCI PANIEY,

P. KATHARZYNY Z BV.
CZACZA OSTROROGOWEY,
KASZTELLANOWEY MIEDZY-
RZECKIEY.

AVTHOR.

NJe przeto że masz Kadziwilowego (go/
Krew pomieszana/ ze krewią Domu swe-
Wielkich Pradziadów/ z Mieczą/ y z Kadziele/
Od wiela wieków/ licząc barzo wiele.
Nie przeto że cie (ách) Ostrorogowa
Po miłym Bracie moim ludziszowa.
Ale dla tego/ że w osobie swoi
Wszystko masz co płci Niewieściey przystoi.
Ta święta Páni/ do ciebie sie bierze:
Odpusc/ że nie w tak kosztownym wberze/
Jakięgo godną/ y iaki przed ląty
Miała/ po ki nie miała Polskiey Bąty.
W prawdzieć sie dlugo ná to rozmyslala/
Jeslic sie stawic tak nie stroyno miała/
Ale że

Alle že Tobie k woli ten stroj noši/
Czyni co każesz: Jednak o to prosi/
Zeby od Ciebie nie chodžitá dáli/
Ažbyssiny ig kės chedožey przybrali.

I V D I T H.

S Piewam o niesłychanym meście świętej Wdowy/
 Ktora widząc upadek nąd swemi gotowy/
 Ściela mieczem pyśnego Pogániną/ Ktury
 Miał wyniosłe Betulskie/ *uż/ uż/ walic mury.*
 Ty ktory ná obrone Izraelá swego/
 Dodales płci niewieściey/ sercá rák meźnego/
 Świáctem swego promienia/ oświeć myśli moie/
 A day to/ żebym godnie wielbił cudá twoie/
 Ták/ żebys ty powinno miał zed chwale wśedzie/
 Ja swoy dánek/ á pożytek/ ten co czytać będzie.
I Wczásu poządánego Żydzi záżywáli/
 A swo ziemie żeláznym plugiem przewracáli/
 Ktora przez lat odlogiem leżáá ták silá/
 A nic okrom plugáwých ostow nie rodziłá
 Kiedy Bog (ktory czásem y Czeladz cnotliwo/
 Nie odpowiednie rozga wścina spráwiedliwo z
 Aby Pána nąd soba nie zápomínáli/
 A zbytniem omámieni wczásem nie wierzgáli.
 Jáko kon/ gdy z dlugiego stánia wypuszczony/
 Biega/ swego sukáisc zginienia/ skalony.)
 Puscił ná tray spokoyny/ Woyská niezliczone/
 Ktorych strzaly okrutne z lukow wypuszczone/
 Cieniem y stráśno chmura/ ziemie okrywáli/
 A kopie ták gęste/ że siá lásem zdály z
 Baden zdroy/ żadna rzeká/ by naglebsza bylá/
 Tákemu ludzi mnostwu wod nie dostárczylá.
 Flákoniec/ y sam Jordan bystry/ w świętey ziemi/
 Ktory ma przodek między Rzekámi infemis

Nie bez wstydu swe nury widział osuszone/
A wody kryształowe/ w błoto obrocone.
Tak/ iż przez czas niemają zwyklemi wchody/
Do morza nie posyłał ani krople wody.
A wo ledwie gorącym słońcem upalony/
Z obfitych Wrodzaiow obnażył zagony
Pracowity robotnik i y zostawił goły
Wszystek obzar/ złożywszy zboża do stodoły.
Ledwie że y w snopkory wderzył cepami/
Kiedy Holofernesa z wielkimi huffami
Już następnocego/ wyżrza w żywe oczy/
A on nie litosćiwie/ krew niewinna toczy/
Ani látom (okrutny) folgując doyrzałym/
Ani plci białogłowskiej i ani dzieciom małym.
Właśnie tak/ iako kiedy owoce pełne trwogi/
Widząc/ że z lasa ku nim zwierz wypada frogi.
Nie myśla o obronie/ ale z dusze cały
Wpatrując/ gdzieby się pokryć niedzne miały.
Tak rownie Izraelski Potomek ubogi.
Niezmiernie przerażony strachem śmierci frogi/
Wcięta w gęste lasy/ y w odziane knieie/
Trwogi sirowey pełen/ a prozen nadzieie.
Już y czuły odbiegłszy Pasterz trzody swoi/
O zwykły swego bydła pożytek nie stoi.
Już Rzemieślnik roboczy/ porzuca warsztaty/
Już y Kupiec swych handlow odbiega bogaty.
A bezpieczniey w iastliniach miastka mierząnych/
Niżli w Miastkach wysokiem murem obtoczonych.
Woli Bogacz pieczęzony/ ogarniony strachem/
Wileza iáme/ niżli Dom z pozłocistym dachem.
Strach stárcóm niedoleżnym przyprawuie piorá/
Ze im y las nie gęsty/ y nie przyżera gorá.

Strách żalofnym dobawa Wiatkom takiey mocy/
Ze ná słabe ramięná/ biora bez pomocy/
Niezwyčajne ciężary : strách y dzieci mále/
Czyni rózemá chodzie przedym niemniáte.
Zewszad krzyt/ zewszad rzerwne slychác nárzekánier
I O Boże Izráelski/ o náš swiety Pánie :
Izali tak ná wieki bedoc rozgniewány/
Wytrácić áz do szczetu chceš twoy lud wybrány ?
Izali własnóść twoie/ y dziedzictwo swiete/
Znowu brzydkiem Poganóm dasz w rece przeklete ?
A chceš aby sie chwasty plugawe rodziły/
Tak iáko przedym kiedy náše domy były ?
A Kościól imieniowi twemu wystáwiony/
Zeby znowu od ognia vpádl obálony ?
Tak on. Lecz ten ktory w Rzeczypospolity/
A wodzá/ y Káplaná miał Wzrad sowity
Joákim/ iáko biegły márynarz ná wodzie/
Gdy o nástepniacey czwie niepogodzie.
Stráchu nie pokázuie po sobie/ y lodzi
W moc wiatrom/ y gwałtowney nie dawa powodzit
Ale tám/ gdzie naywietrze biia nawálności/
A siły dokázuie/ y wmieltności.
Tak on. nieporuśony bedoc w rázje onym/
Sercá ludzióm dodawa od stráchu zemdlonym/
Słowy/ ná nieposlušne/ ostremi náciera/
A do kupy po gorách rosproszone zbiera.
I Naprzod kiedy swe ludzióm Bog ná swietey gurze
Práwá podał pisáne pálcem ná mármurzet
Strzyniá w ktorey chowano kámienne tablice/
Wiatke zámýkáiaca w sobie táiemnice/
Niepoietey mądrosći; niż co kiedy swemi/
A wschod/ y zachod závárl pismy seroziemie

Do pewnego nie była miejscą przywiożana/
Ale to w tym/ to w swym narodzie chowana.
Aż ten który od bydła na Królestwo wzięty/
Miejsce tak znamięm obrat Arce święty.
Jednak że był krwio ludzko pomazany w boju/
Bog który przyjemnego jest sprawco potoku/
Uciechał wdzięcznie od niego przyjąć tey posługi/
Ale ten który po nim nastąpił Król drugi/
Bogu na cześć zbudował Dom tak okazały/
Je się zdał że go wielki dokonać nie miały.
Jakoż w ozdobie swojej trwał nieporuszony
Przez wiele lat/ a prawie aż do chwili ony/
Kiedy Króla pysznego Hetman krwie nie sęty/
Wszystkie tego do gruntu porowywacal szęty.
Potym kiedy się żydzi z niewoli wracali/
Bogu na tymże miejscu Kościół zbudowali
Który/ acz z tym żadnego nie miał porównania/
Jednak inże na świecie wszystkie budowania/
Kostem dachow wyniosłych/ przeskąd y ozdoba.
Już y sławne Kolosy daleko za sobą
Zostawil/ y Egipskie pysne Piramidy/
A mury zawołane eney Semiramidy.
Z niego stuczni wizerunk Rzemieślnicy brali/
Kiedy co misternego światu podawali.
Ci rygie na marmurze/ a zaś pedzlem owi/
Swoy dowcip potomnemu podać wielow.
I Tynarod Izraelski pod czas trwogi ony/
Nabożenstwem tu Bogu świętym poruszony/
Wielkim pedem spiesz y sie do domu Bożego/
Jako wody gwałtowne ze źródła wpadłego/
Kiedy z bliskich pagorkow wylane spadają
Kła dół/ y o jedna sie rzeka opierają.

Alle jednak

Ale lebnat spaniata Judyth miedzy onem
 Swiecila nie inaczey wielkim ludzi gronem
 Jako Phoebe zlotemi znaczna promieniami
 Swieci miedzy mnieyszymi nieba pochodniami.
 5 A Kaplan Bozy wielki pospolu z inemi
 Kaplanami Arona potomkami cnemi/
 Z nabozenstwem na glowa wlozywszy powazne
 Mitr/ od brogich perel/ y od zlotá wazne/
 A w szate przyzwoita na wierzch obleczony/
 Ofiary pali za lud grzechem splugawiony z
 To para synogarlac/ to kozleciem malym/
 To incho iatowica/ czaszem wolem calym/
 Gniew Bogá w sechmocnego blagatoc surowy/
 A temu sie nabozenie modloc temi slowy z
 5 Nie w nadzieie my zaslug naszych y godnosci/
 Boze przed Majestatem twoiey wielmoznosci
 Stawamy/ zebysmy sie z Toba rozpierali/
 A na plac z niewinnoscia nasza wyiedzialit.
 Ale raczey zebysmy wyznali o sobie/
 Ze na wistse karanie zarabiamy Tobie/
 Uzielit to/ czymes nas dotknoe teraz raczyt/
 Gdybys na Oycow naszych przymierze nie baczylt
 A gdybys wedlug sinuru twey sprawiedliwosci
 Natrzec bez milosierdzia chcial na nasze zlosci.
 Przetoz od Trybunalu surowosci twoi/
 Przed ktorym nasz sie zgoia Proces nie ostoi.
 Kaz przed Thron milosierdzia przyzwac naszey sprawy/
 O Oycze milosierdzia! o Boze laskawy!
 A nasze przebaczywszy wielkie przewinienta/
 Uchoway wistcego nad nami zgumienta z
 A coz potym/ ze reká twa nas wybawila
 Z niewoli/ ktorosmy lat cierpieli tak sila z

Nad brzegi niebezpieczni Afsyryjskiej wody /
Miedzy brzydkich Pogánow rozniemi Naroby /
Jesli świeżo tych kráíow grunty osádzone
Beda tak iáko przedtym wníwecz obrocone.
A iesli (czego serce wspomínac sie boi)
Niewiast nášych (niestetyš) wštyd sie nie oštoi /
A z dziewek Izráelskich / co gládša chudšiná /
Będzie me wšytego plonem Pogániná.
A co wiešša ieżeli ná Otarzu twóim /
Nieobrzezámec będzie Kurzy! Bogom swoim.
Wiec ieslišmy niegodni grzesni lásti twoiey /
Przynamniey wluury sie Pámie chwały swoiey.
A wybudowanego Košciola tak sliecznie /
W ktorym twego sluchamy glosu wštáwicznie.
A w ktorym nie ma inšy Bog záden ošiarý /
Jedno ty / o Bože náš wielki z káždye miáry.
Odwróc zlych nieprzyjátiol zápalone knoty /
Od twego budowania koštowney roboty.
A od šczyrozlotego naczynia swoiego /
Pohámuy chéiwa reke Pogániná zlegoz
Weyšrzy ná wdšieczny zapách nášych ošiar : y tych
Przed twóim Míeštatem krew bydlat pobitych.
Tak nabožnie škonezywšy Božo služba one
Joákim / co przednieyšych z ludu wštol ná štronse
Prošoc / áby mizdánia swoje powiedzieli /
Coby w tak niebezpiecznym rášie czynie mielis
Cowárzyše (tak záczol) iesli w šercách wášych
Nie wygášlá goroca miłošé swobod nášych s
Jesli žon / iesli dšiatek swoych zdrowia ná pieczy
Mácie / y cálošé wšytkiey pošpolitey rzeczyr
Jesli šercá meškiego zostawa kes iáki
Teráz / teráz / wkážcie pod čas trwógi tákiey r

Bo ieš!

Bo jeśli w takim razie sam nas nie zachowa
Bog wszechmocny / a rada nie przystąpi zdrowa;
Zginiełszy ze wszystkim naszym pokoleniem /
Zginieł y Boży Kościół z ościary paleniem.
Poki nieporuszone w mierze woda ślot /
A Żeglarsz nie pogody śadney się nie bot.
Poki śalonym wiatrem nie wzmurci się morze /
A śicho rozpedzony okret wode porze /
Prozen niebezpieczeństwa / y trwogi w śelácii /
Nie znać co dobry Szyper / a co ledajaki.
Ale skoro nastąpi śraśna nie pogoda /
A wiatry przeciwnemi pomieszana woda /
Kaz go wzgora wyrzuci prawie pod obłoki /
Drugi raz iako w piekło wpusci w nure głęboki.
Czasem na brzeg / a czasem wpedzi między skały /
Tam dopiro co Szyper poznać dośkonali.
Przeto iezeli kiedy / teraz bez wątpienia /
Dla ślawy śtarożyney / dla dobrego mienia.
Własności / dla śamey ostatney wolności /
Poczucwac się wam godzi Bracia w powimosci.
Wy Boga wszechmocnego na pomoc wzywajcie /
A temu przedśierźcia swoje poruczajcie
Dodajcie zdrowey rady ; y ze wszystkiey siły /
Chciejcie taki ratunek dać Oryczyźnie miły.
5 Tak powiedział ; a z oney poczciwey gromady /
Wyrwał się niecnotliwy śtarzec pełen zdrady /
Ktory niecnotę ślowy zdobiec łagodnemi /
Tak w ten sposób rośprawiac poczai przed inem
A głosu od żalosci / y ślow mi nie stawia /
Serce od śrachu mdleie / włos na głowie wstawia /
Biedy na terażnieyśe pozrzył na wialności /
Ktoremi wszystkie niemal tego swiatą wlosci /

Do śez

Do szezdu obáltwoſy nieprzytaciel ſrogi/
Do náſzey ſie przybliſz oyczyny w bogi t/
Ale zás z drugiey ſtrony pátrzac ná przytlády/
A to wiedzac iáko on z náſemi ſoſiády
Poſtepowal/ y iákiey záſywał litóſci/
A nád temi co zádney Boga znáiomóſci
Nie mieli t/ y nád temi teorzy rowno z námi
Liezo ſie Abrahámá ſwiſtego ſynámi.
Bogu ia czynis dzieki/ y cieſze ſie z tego/
Ze nam nieprzytaciela dal ták láſkawego/
Ktory ſábla nie bedac nigdy zwyciezonym/
Sámym tylko moze byc zwyciezón poklonem
A przetoż obieraycie/ czy poginoć w bou/
Czy záſywać wdziecznego wolicie pokoiu t
Ale to móta rádá t Im ſie bárſzey ſrozo
Przeciwné nawáinoſci/ my zá wolo Bozo
Poſtepuiac/ nápietych záglow wpuſzczaymy/
A po proſtu w moc Krolá wielkiego ſie daymy.
Tego nierozumieyćie iednák Brácia moi/
Zebym ia miał dogádzáć iákiey rzeczy ſwoiey/
Abo wielkiemi láty zgrzybiáley oſobie/
Widzicie to/ że ſtoiae iedno rogo w grobie/
Przyrodzoney wygládam ſmierci co godſiná/
Nie czekáiac ſrogiego ſáble Pogániná.
Ale choćiby dobrze mlody wiek y ſily/
A látá one dawne moie ſie wroćtly t
Tákem ia záwzdy ſwois oyczynne miłowal/
Zebym vmrzeć y teraz dla niey nie zálowal/
Kiedyby nieprzytaciel ten y z mocá ſwoie/
Do ſzczetu poráżony mogli byc ſmiercia moia.
Lecz Zákonu Bozego/ y miſley wolnoſci
Ochramiáloc/ y onych w tákiey nawáinoſci/

Cheze iáko tarczoz swemi záštonic pieršiami/
Obawiam sie/ žebysiny nie sgineli sámi/
Okrutnych nieprzyziáciol stárci moca strogo/
Ktorzy y nas/ y chwale Božo znišczyč mogo.
Bo iesli tu przeklety Pogánin vsiedzie/
A kóz Izráelskiego Boga chwalič bedzie/
Ktory miedzy wsykietmi ná swiećie narody/
Ták iáko go obešly w kolo stone wodyz/
Sámego Izráelá zá lud wšochány
Obrať/ á kedy Indžiey niechćiał byč wzywány.
y Tego Cámbrys sluchájac ieden z kupy oney
Láty stárzec/ ále mož sercem došwiádczony/
Przerwal murzecz/ y nie dal skonczyč glupiey mowy/
A sam ták powážnemi počel mowic stowy z
Káczey štemiá niechay sie pod memi nogami
Kozstapi/ á żywo mie tu polšnie przed wánia
Káczey piorun niechay w mie vderzy rogáty/
Ten co w popiol obroćil Sodome przed láty/
Niželby z vst moich wynisć kedy miála
Kádá tá niecnostliwa; By to tylko ciála
Pláše chćiał opánowác/ y pozbáwić miley
Wolnošci/ Ten co ná nas nápiol wšykietie síly.
Lubo tego sámo sie leka przyrodzenie/
Lubo wolnošć przechodži wšyketo dobre mtenie/
W ktorey Bog z láski swoiey dal sie nam porozić/
Ješzebym iáko táko mogli sie ná to zgozić.
Lecz že Tyrán bezecny tym sie kontentowác
Nie bedže/ áleby chćiał y duše zholdowác
Duše/ ktore iednego w niebie Pána máio/
A žadnego ná swiećie z ludži nie slucháio.
(Bo tego chce/ žebysiny zápomnietli čiebie/
O Bože Izráelski/ Ktory mieškaš w niebie)

B

A ktorys

A ktoryś nas zniszczyć stworzyć sobie raczył/
A w żadnym niebezpiecznym razie nie przebaczył.
A owsem przed inszymi częściami y dobrym mieniem
Opátując/ przykrywał swego strzydła cieniami/
A na to miejsce pokłon nie obrzezánemu/
Zebyśmy wyrzodzili Tyránnowi temu/
Który pycha niebieskiej sięga wysokości/
Grzechu sprośnego pełen/ y przeklętej złości.)
Przeto śable na śable/ a na ostre groty/
Groty ostre gotujemy z powinney ochoty/
Zwyćiestwo me na wielkim poczcie zbroynnych koni/
Nie na woysku należy/ nie na ostrej bronni
Bóg ie dawa: Bóg szczęściem na wojnie śasnie/
A tego chce zwyćiestwa wiencem koronnie.
Jesli też z woli Bożey swiate miastá Pánskie/
Opánnie przeklęte to plemie Pogánskie:
Więc przynamniemy kiedyśmy żyć tu na ziemi/
Boga nieposłuszeństwy obrazali swemu/
Umrzeć o jego prawdę gotowemi bódźmy/
A swoa śmierć wczciwość winno mu wyrzodzić.
Nie zagubić bezecny Tyran chwaly Bożey/
Niechay serca wászego tá boiaźn nie trwoży.
Nie wyniszczy pamiatki imienia Bożego/
Choćaby nas wytracił wszystkie do jednego.
Bo ten ktory niewiaste jedne wzięto z kosi/
Tak rozkrzewił/ że wszystkie tego swiata włosy
Wsadził do státeczne/ plodem iey żywota/
A zás potym kiedy się zawzięła niecnota/
Swiat woda zatopiwszy wszystkie z jedney łodzi
Uagrodził predko szkoda powsechney powodził.
Czy nie mocen leżace po polu kámiennie/
Jednym słowem przemienić w ludzkie przyrodzenie?

Nie mocen

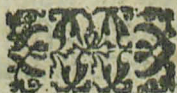

Nie mocen Abrahama Matzonne nieplodna
Wczynic/ iako przedtym wiela dzieci godna
Ktoreby z niebieskimi liczba porownaly
Gwiazdami/ ile ich ma okrag swiata caly/
A z plaskiem niezliczonym morza glabokiego/
A ci osiadly swiete grunty kraju tego/
Lepiej niz my wyslawiac beda Boze sprawy/
A chowac przykazania/ y pelnic wstawy.
A przeto Towarzysze/ vmrzeć/ vmrzeć raczey
Obieraymy / iesli byc nie moze inaczey/
Nizeli miedzy ludem zyc nieobrzezanem/
A sprosnego Pohancu miec nad soba Panem.
I Ledwie starzec powazny przestal mowic/ al
Wszystcy na iego zdaniu y radzie przestali/
A slowy to y sama znac dalo postawo/
A Kaplan Bozy wielki dziwnie ona sprawo
Bedac w wescelony / Boga w sechmocnego
Wielbi nabozenie / ludu imieniem w wszystkiego.
A twarz y rece k niebu wzniosty z Bogu/ prawi/
Kiech za to bedzie chwala / ze nam blagoslawi/
A / ze zgoda y sercem nas nabawil takim/
Co zwyciestwa przyslego iest nam pewnym znaniem.
To rzekly / kiedy trzeba / sam nagloda w sedy/
A ludziom doswiadczonym rozdawa wrzeby.
Zatym kazdy do Domu obraca sie / zeby
Z przystoynno gotowoscia stanal do potrzeby.
I Kto widzial pracowitych pszczol obsite roie/
Kiedy w poludnie loty odprawonia swoiet
Lubo z brzydkiem owadem potkac sie przychodzi/
Kiedy takomy / na ich wierno praco godzit
Lubo kiedy z roznego kwiecia miod zbieraja/
A z pilnoscia w wostowe plasty wkladaja/
B 2

Dziwnym náder miſterſtwem / z tey y z owey ſtrony /
Lubo że roſpuſzczają zbytnia młodź w zagony /
Porządek między ſobę mając znamięnity /
Jakoby w iakiey rzodney Rzeczypoſpolitey.
Ten widział Izraelá ochota czulego /
Z wielkim trzaſkiem ku bitwie ſie gotującego /
Cześć láty powołone / opátruie mury /
Jeſli kiedy nie wypadł świeżo kámiem kury.
Cześć dobywa przekopow / y wynoſi wáły
Ku gorze / żeby z wierzchem dáchow porównały.
Młotami bez przeſtánku kółaca w kuſnicy /
Żelázem wyuczeni robić Rzemieſlnicy z
Dodawájac potrzebnych broni ku boiowi /
Nie tylko ſwiadomemu wojny żołnierzowi
Ale y od wieyſkiego plugá wziętey młodzi /
Ktora do Rycerſkiego Rzemieſlá ſie godzi.
Już áni domowemu ſprzetowi folguie /
Już y z pluźnych lemieſzow twarde tarcze kúie.
A rožen ſie z ogniká nie wybiega długi /
A ſiekiera do inſzey zeydźcie ſie po ſługi.
Cym czáſem poſpolity lud ze wſzytkich włoſci /
Niewymowne doſtácki wſelákiey żywnoſci /
Ná przemiany z Solwártow woźi okolicznych /
A piwnice napoiow nápełnia rozlicznych.
I Ták czynia pracowite mrowki czáſu ſwego /
Kiedy ſie niedoſtátku lekájac przyſlego /
Nábywáto żywnoſci w ſrogie letnie znoie /
Bo jedne z nich mieſzkánia opuſciwoſy ſwoie /
Ktore ſtucznie pod ziemia wyrobione máio z
Ida w polá dáleko ; potym ſie wracáio
Náuczone ciężarem zbożá potrzebnego /
Drugie / lubo to láty zeſle / lubo zlego

Zdrowia/ lubo y z inſzey miary nieſpoſobne
Do wyćieczek/ od owych bioro ziarna drobnet
A z wielka oſtrożnoſcia/ iako do ſtoboly
Wkladaia/ przegrzyſzy kaźde z nich napolyz
Zeby całe (iako bieg nieſie przyrodzony)
Dz czasem nie wyroſto w ziemi w kłos ſielony.

K S I E G I II.

Holofernes Tryumphy wielkiem nadebly/
Kospościerał namioty ſwoie w ziemi ſwiętęz
Nie woyny wygladaiać pyſny/ ale tego
Czekaiac/ rychlo Zydzi padna do nog iegoz
O pokoj/ boiaźliwi/ proſiac/ y o zdrowie.
A w tym nieſpodziewana ktos nowina powie z
Iż oni Boga ſwego wſaiac pomocy/
Nie boia ſie niezmierney Aſſyryſkiey mocy.
Jako z biednych kalekow mala kupá (prawi
Holofernes) tak ſie nam náder pyſno ſtawi z
A náſzych ſie nie leka woylek niezwoycieźonych/
Ktore ſtráchem Narodow byly niezliczonychz
A ei co czynia/ y co myſlo niebożetaz
Ale wy poſluchaycie Moábſkie Kiazetaz/
A wy Ammonitowie/ ktorzy tu mieſkacie/
A z Narodem ſoſiedztwo tak wpornym maciez
Co to za lud tak hardy mieſka w tey kráiniez
Skad ſie wziázł o iego mi powiedzcie rodzinie.
Co za práwa/ y co mu za Krol rozkázuiet z
Jako moźny z y iako ſeroko panuiet z

Bo kto swoje zrozumie w czas nieprzyjacioly/
Sila ma wprzod/ a prawie iuz wygral na poly.
Ja takim rozkazaniem Hetmana wielkiego/
Ozwal sie pokolenia wodz/ Ammonuskiego/
W prawdzie y z wrodzenia Pogani y z wiary/
Lecz baczenia wielkiego czlowiek z kazdey miary.
Ten y serce y slowa swoje tak stosowal/
Ze od prawdy w powiesciach swych nie odstepowal.
Podobien iakomemu w tym Balaamowi/
Ktory mialac zlorzeczyc Bozemu ludowi/
Szczescia mu miasto tego zyczyl: bo Duch swiety
Jezyk iego sprawowal/ nie na to naiety.
Pelniac (tak mowic zacal) twoie rozkazanie/
Brola Assyryjskiego naywyzszy Hetmanie/
Nie myslcie cie dlugiemu bawic powiesciami/
Lecz iako pfezola miedzy roznemi kwiatkami
Czyni brat: a z tych ktore do swoiey obiera
Roboty/ same tylko tresc po wierzchu zbierac
Tak y ja samec tylko rzecz myslie powiedziec:
Ten narod/ o ktorym to chce (moy Panie) wiedziec/
Wyniknal z Abrahamu biodr zawolanego/
Ktory idac za wola Boga wszechmocnego/
A swe dawne siedliska/ y wasna rodzina
Opuscilowaly/ tu przyshedl mieskac w te kraje.
Gdzie nie tylko w dostatkach Bog im blagoslawil/
Lecz y to z niewymownym podziwieniem sprawil/
Nia znal tu niemu chaci swoich y milosci/
Ze w zeslem prawie wieku ostacniey starosci/
Syna mu iego stara Malzonka powila/
Choia przedem w zywoicie plodu nie nosila.
Tamze poprzysteziona odniosl obietnic/
Ze za czasem Bolewski osiadly stolice/

Tu w tej siemi potomek tego miał królować/
A seroko Narodom wielkim rozkazować.
Ale kiedy naybárszey tym sie cieszył/ y tej
Wyglądał obietnice skutku znamięntey.
Bog którego on słowom dał zupełną wiara/
Kazał żeby mu syna zabił na ofiara.
Jako okrat na morsto giebta zápedzony/
Kiedy wiatry przeciwné z tej y z owey strony/
Kołáca wstáwicznym szturmem w obá boki/
To tam to sám go miecąc po wodzie seroki/
Niewie niedzny ktorego gościncá sie trzymać/
Aż kiedy co mocnieyszy/ chce gore otrzymać/
Przyczynia świeżych wátow; y tak wstąpił/
Ze przemogłszy po swoiey woli nim kierując.
Ták strwożony/ aż náder/ rozkazaniem onym/
Czuie zálosną woynę w sercu rozdwoionym
Swiaty stárzec t bowiem go piecze przyrodzony
Affekt t á zás tu Bogu miłosć z drugiey strony
Kaze choć iedynego odzátowác syná/
Jakoż (o mezne serce cnego Zydowiná/
O wiáro!) żeby Boga swoiego dogodzić
Rozkazaniu/ chciał we krwi syná swego brodzić.
Już y drwá na ognisku zwyczajnym włożył/
Już y ná stos ofiara ták droga polozył t
A tesatá od boku dobywszy ostrego/
Syná miłosciwy chciał rzezáć wlasnego.
Lecz kiedy ná niewinna miálá spádác głowe
Bron okrutna: Bogná swo wspomniawšy umowa/
Bráził raz zápedzony t y przestał ná cheć/
Godny wšytkiego swiátá ostatniey pámieć.
B Zátá Jákob sie poczciwy národził/
A ten zásis dwunástu Patryárcho w splebsił

Ktorzy przed niewymownym wciekając globem/
Osiedli między obcym w Egipcie Narobem
Kedy przez czas nie długi tak sie rozmnożyli/
Ze y obywatelom samym strąsni byli
Choć iaz niesprawiedliwi/ bez wosklicy lutości/
Gospodarze niewinnych wciśkali gościć
Nie biało odpoczynku i Lecz cięższe brzemiona/
Co raz władac ná ludzi w bogich rąmiona.
Tak sie w gestie gązcie ferzy pálná miska/
Kiedy to zwierzchu ciężar do ziemi przyćisła.
Przed który ná on czas Tyran kráiom onym
Koskázował/ przeciwko nowonarodzonym
Dzieciom (ách) z pokolenia Abrahámego/
Kospásal niepobożna ręká ludu swego/
Otwierając do śmierci niepochybne wrotá/
Wzietym z mácierynskiego dopiero żywotá.
Ale/ o náde wosyćcie ktorzy kiedy byli
Ná świecie okrutniki/ okrutniejszy! Tyli
Bogá Izráelskiego lud wmiłowány
Chcesz wytrącić i Niemyl sie/ oni w obiecány
Wsiada nie zá dluho Kánáneyckey ziemi.
A Pan wlecznie krolowác będzie między nimi.
A co wiadza / z ciebie sie wrodzi sámego/
Ten co naprzód znieważy złość wyroku twego.
I Wład brzegiem sie Nilowym/ iáko zwyczaj miały/
Pysnego Pháraóná corká przechadzála/
A z nie pániem gromádá przebrány piéknosci.
Jesli te miały/ iákoż miały/ one włosci.
Tám kiedy krotchwile swe odprawowáły/
Poyśrzy ktoras z daleká/ áli w skrzynce máley/
Porzucona bżięcina/ plynac kwili rzewnie.
Zdziwivşy sie/ ona rzecz opowie Krolewniet

Oná tego/ y słusnie/ będzie rozumienia/
 Ze to Izraelskiego dżecie pokolenia:
 Przeciwié sie wyrokom Oycowskiim nie smiała/
 Lecz potym kiedy ná twarz dżeciuna poyrzála/
 Pełná żalu/ lecz oraz pełná y miłości/
 Niechciała w tym oycowskiej násládownać złości/
 A nie tylko z ták strážsney tonley go wyrwála/
 Ale y zá własnego syná chować dála.
 O szesliwy/ aż náder/ o wmiłowány
 Od Bogá/ ktory kiedyś lud Boży kochány
 Masz spráwować/ ty oycá nie masz ni máciérze/
 Ale corká Krolewska zá syná cie bierze.
 Ták Bog swoich kiedy chce umie mieć ná pieczy/
 Ták Bog w dobre obraca by naygorse rzeczy.
 A chocia ná co złego nieprzytáctel godzi/
 Sobie chwale/ á swoim ztád pożytek rodzi.
 Niepobożny wzeinek dżecií Jákobowych/
 Jozephá czci nábáwił/ y tytułow nowych.
 Mardocheusz z pysznego Ammoná niecnoty/
 Miał mieć sryczek ná szyi/ lecz miał iáncuch złoty.
 A ow co chciał przypráwié o smierć w bogiego/
 Wiśtał niespráwiedliwy sam ná miejscu iego.
 I Już dorozsły mezkiego wieku wychowány/
 W domu Pharáonowym/ á pásac bárány
 Tesciá swego/ ná gorze Oreb/ z podźwiciem
 Wyżzał czasu iednego/ á ono plomieniem
 Rżak páła niezwyčajnym/ z ktorego wychodzi
 Głos ogromny: Stoy/ boć sie przystápié nie godźte
 Jam iest com iest/ y com był/ y co bede wiecznie/
 Jam iest (ták wiedz) ktorego leka sie koniecznie/
 A przed ktorym xpada krog swiáta w sýtkiego/
 Jam iest Pánem y ziemie/ y niebá swietnego.

A iákom dał początek wšytkiemu stworzeniu/
Ták go w niwecz obroćić moze w oká mgnięcia.
Józ/ á powiedz pysnemu to Pháraonowi/
Co nád miara moiemu dokucza ludowi.
Uciechay wolność potomstwu da Jákbowemu/
A żeby niepobożny wierzył słowu twemu/
A to wiedział/ że ty me pełniš roszkanie t
Ucieh sie laská/ ktora maš w raku/ w szem sstanie.
On to rzucił; á tá sie zaráz ruchać iesá/
A kšale tádowitego ná sie Wošá wzięła.
Potym to wštać roszkał z śimie stuzie swemu/
On ták uczynił; y wšiał/ áz kty postáremu.
Dziwna/ y nierozumu człowleczege/ praca/
Drewno w Wošá/ á zás Woš w drewno sie obraca.
Ale tym potwierdzony cudem/ raki możny
Bogá Izráelskiego/ Sydowin pobożny
Possedšy/ to Krolowi poselstwo odnosi
A/ żeby lud z niewoli pušcił/ pilno prosi.
Lecz Pháraon Božego słuchać roszkania
Uciehciał zapámiały; y swiate Kazania
Moyzeshowe/ iáko wiátr mimo wšy pušczał/
Przeto też Bog nan dziwne plagi swe dopušczał.
Naprzód Wody po wšytkiej Egipetskiej kráinie/
Ucie tylko tá co Uylem siedmiorogiem plynier
Lecz wšytkie/ cokolwiek ich one kráie miały/
Wšytkie oraz w brzydke sie krew poobracáły.
Potym Sab nástapilo prošnych mnoštwo frogie/
Ktore nie tylo kmiotkow misernych w bogie
Chácy opánowało; y miłte cháłupy/
Lecz y domow Krolowskich/ mármurowe słupy.
Wrzody nieulezone/ trzeciá plagá była/
Ale y tá pysnego Krolá nie ruszyła.

Choćia

Choć ludzie okrutnym iadem / aż do kości
 Przerażeni / po wszystkiej umierali włości.
 Za tym bydło rogacę powietrzem / y wszystkiej
 Od Boga zarazony / domowy dobytek
 Tak niezmiernie / że w tedney iakoby godzinie /
 Ścierw miasto bydła leżał / po wszystkiej krainie.
 Potym brzydlim plugaństwem / nawiedził ie Wsiami
 Potym Much rozmaitych / wielkimi chmarami.
 Ktore brzydkich Poganow / krewo plugawo osąły /
 Lecz Bożemu ludowi nie nie dokuczaly.
 Zysławice / Pioruny / Grom / y niewidany
 Grad na świecie / Bog za tym puścił rozgniewany /
 Wlających / co rozkazania tego nie słuchali /
 A ci z samego strachu o ziemię padali.
 Tam polegli Kon spániały / tam Wol pracowity /
 Tam zasia człowiek frogim piorunem zabity.
 Drzewa / ktore obłokow wysokich siegaly /
 I liścia / y owocow swoich postradaly.
 A czego niepogoda straszna nie dotarła /
 To iakoma do szczetu farańcza pożarła.
 Wlóstatek świat zaciemil / y gęste ciemności
 Bog przepuścił na ludzkie zatwardziane w złości
 Tak / że sie ciemney nocy tykali rakami /
 Zdalo sie / że słońce kiedyś iest pod nami /
 W niskich Antypodow zostac wiecznie chciało /
 A na ten świat iuz wiscey wrocić sie nie miało.
 Lecz iako słońce ogniem swojego promienia /
 Zagrzewając ropi wosk twardey z przyrodzenia
 A zaś wilgotne błoto / w opoka obraca /
 Tak Bożego posłanca rownie swiata praca /
 Rozne skutki sprawuje ; bo lud do wdzięczności
 Pobudza / lecz przywierdza Pharaóna w złości.

Atoli/ náostátek/ žalostná nowiná
O smierci niespodzianey iedyneho syná/
Cákiey Krolá pyssnego nábáwilá trwoگی/
Ze sie musiał po woli dáć Bogu nád Bogi.
A pozwolil ludowi/ żeby w przedsięwzięto
Drogi/ poszedł sprawować chwale Boża święta.
Reak posli: A Bog ich prowadził/ to mglistem
Obłokiem okrywátac/ to stupem ognistém.
Ale predko wyroku žaluiac swolego/
A iádu nieszczesliwy pelen okrutnego.
Z woyskiem nieprzeliczonym puscil sie w pogonio/
Potomki Jákobowe znosité mscitwa bronio/
Ktorzy nád czerwonego morzá wymoslemi
Brzegi/ odpoczywáli z dobytkámi swemi.
I Nie tusze aby taki trzask wczynic miało
Morze/ kiedy wysokie gory przerywáto/
Tám gdzie Hertulesowe slawne slupy stoia/
Abo kiedy okrety Chárybdy sie boia:
Jáki trzask wczynili w obozcie oboiem/
Ták Krol nielutosciwy/ wespól z ludem swoiem:
Jáko y potomkowie biedni Jákobowi/
Ci stráchu/ á wscietkego iádu pełni owie
Powiedz nielutosciwy sálbierzu (ták swego
Zwáli Hetmáná Zydzi) powiedz nam/ dla czego
Wres nas/ ách nieszczesliwe/ pustynia wprawádzil:
Czy dla tego/ żebyś nas oraz wsfytkie zgládzil:
Kedy piorá/ żebyśmy morze przelecieli:
Czyśmy gruntu ták wiele w Egipcie nie mieli/
Aby w ziemi z nas káždy polozył swe kósci/
Ze nas w morskiej potopie mysliś náwálnosci:
Ale Móyżesz okrzykiemich nieporuszoný/
A Bozcy przytomnosci pewien y obrony:

Oberzył

Odczył poświęcone lasko w stone wały /
 A one w słup stąwały / y dno wkrząły z
 Po którym ludzkie Boży nogami suchemi
 Posli ná drugo stronę / á Król z Wojski swemi
 Zátopiony frogiemí wálami ná drodze
 Nieprzebytey (krom sámých Żydów) ludzkiej nodze.
 O Szczęśliwi nádmusze ná swiecie Narody /
 Tobie nieprzebrnionego morzá bystre wody
 Wstąpiá ; ciebie sie przyrodzenie boi /
 Ty masz wšytkie żywioły ku posłudze swoi.
 Przeto który ná swiecie wšytkie rzeczy psuie
 Czas / niech z twoiey pámisći tego nie wymiucie
 Lecz Boże dobrodzieystwá / y nie zwykłe cheći /
 Nie tylko sam / poři cie sstawa / miej w pámisćci
 Ale y swym podaway potomkom ná potym /
 A či dáley / áby swiát wšytek wiedział o tym.
 I Ták przebywšy głębokie nurty czerwonego
 Morzá / zá niewymowná lásko Bogá swego /
 Niebieskiego ná pušczy chlebá zażywáli
 Przez wiele lat / á wode z kámienia czerpáli.
 Tákto Bog miał opátrność y piecza nád niemi /
 Cterdziesći kroć opadšil niebo konni swemi
 Phœbus ; á ich Egipelskie háty pochodzone /
 Bez popráwy / przez wšytkie trwály láta óne.
 A ponieroáż iáko głod chlebá suszy kóści /
 Ták y dusá bez swoiey vmiera żywności.
 Obmysłil swiety pokarm chlebá duchownego /
 A dal dušom zemdłonym / obrot słowa swego /
 Pálcem ná twárdey skále ryšoc / co sámemu
 Bogu / á co bliźniemu winien káždy swemu.
 Abyták między Bogiem y Panem nád Pány /
 A między ludzmi zwiázek trwał nierozerwány.
Po zeszćci

I Po zeście z tego świadca śmierć Mozyżewym/
 Ob Bogą przelożony dzieciom Jákobowym/
A za Wodzą ludowi strapionemu dány
 Jozue/ czcis / y dzielnym mestwem zawołányz
 Ktory wpadłszy w Pogánsto kráina bez wieści/
 A żywota Tyránow zbawiołszy trzydziesćci
 Prádiadom obiecána opánował ziemie/
 A w niey swiate posádził Izráelskie plemie/
 Ktory nieprzyłaciełskie/ sámym wrzaskiem/ mury
 Obalał/ iáko srogim piorunem/ y ktury
 Jednym słowem zátrzymal bieg słonecznych łoni/
 Zeby brzydkie Pogány zabił w pogonie/
 Ták/ zeby z nich nie wšedł żaden tego mocy/
 Sprzyiázliwym odkryy płaszczem ciemney nocy.
 Lecz kiedy go sedziwe láta dokonály/
 Sedziowie Izráelski lud przez czas nie mály
 Spráwowáli szczęśliwie z ktorych nie zágine
 Pámiołtká/ póki Jordan do morzá poplynie.
 Kto Sągára/ kto nie zna Bárátá sławnego/
 A kto dzielem Ryccerskich spraw zawołanego
 Ahodá; kto nie slychal o Otonelu:
 Abo o cnotách twoich swiety Sámuelu:
 Wiac o smiáley Deborze: Ktory swiátá tego
 Kat meštwá niewiádomy Sámsoná dużego/
 Ktory síle wšáiec swoy przy niewimności/
 Tysiac chłopow káwałcem zabił osley kóści.
 Abo z tobo Żydowin czy zrownalby ktory/
 Byś sis był krwio nie zmázal Jephce własney Coryz
 Náošťatek/ ktory wieł/ ábo ktora stroná/
 Niewiedziála o spráwach cnego Gedeoná:
I Po Sedziách/ pánował im Krol koronowany/
 To dobry iáko trzeba/ to zly ná przemiány.

Kiedy bym Dawidowe mogł mieć Lira w mocy/
 Nie brzmiałyby inzego nic we dnie y w nocy
 Nie strony: Nie śpiewałbym/ tylko o Dawidzie.
 Lecz iż się to samemu Dawidowi zepódziez
 Wykrzykac chwala Boża wysokiemi tony/
 Przebierając wczonym palcem słodkie strony.
 Mój zaś się głos/ y niskie tony palca mego/
 Niezrównaia z wysoko sława Brola tegoz
 Pominać moia Musa woli go milczeniem/
 Uzieli tego sława głosić prostym pieniem.
 Ale Dawidowego syna/ czy się godzi
 Zapomnieć: Ktoremu się nigdy nie wrodził
 Rowny/ y dostatkami zlotą bogatego/
 A wysokiem na podziw rozumem; onego
 Niewymowney mądrości słuchac przyjeżdżali/
 Kęci ktorzy w ostatnich Indyach mieszkali.
 Czy podobna/ żeby ten nie był wspomniany/
 Który z Domu Bożego wyrzucił białwanyz
 Abo co na obrone widział Państwa swego
 Zusy użykowane woyska niebieskiego.
 Wszak ktoremu tak znacznie Bog pobłogo sławil/
 Kiedy na ścian/ dla chwaly tego/ zdrowie stawil
 Ze same między soba pomieszal Pogany/
 Na frogich Ammonitow natara rozgniewany
 Moab; a Moabitow siekli Ammonici/
 Tak/ iż ci od swoiego razu padli/ y ci.
 Lecz za czasem/ y to swoy koniec wziac musialo
 Cnych Brolow plemie: a to na ten czas się stalo/
 Kiedy Sedechiasz z Miestatu zszedł
 Brol Báldeysti/ a do swej ziemie zaprowadził.
 Potym kiedy waleczny Cyrus one wlości
 Opánował: nie tylko oczyszcze wolności

Przymros

Przywrócił pokoleniu Abrahámowemu/
Leez y mieścić w Syonstkey ziemi postáremu
Pozwolił/ y Zakonu strzedz Moyziesowego/
Pod władza przyrodzonych Pánow rodu swego.
Z tych Joákim/ ktoremu teraz oddawáta
Posluszestwo / y co go zá Káplaná máta/
Nie tylko cnota wielka slynie miedzy swemi/
Leez y miedzy Narody ma dánt postrojnemi.
A ták trojko zebrane dziecie ludu tego/
Máš/ o woystá Hetmánie/ nieprzeliczonego.
Powiedzialem/ iáko ich czasem blagostáwiti
Bog/ á czasem iáko im przeciwnym sie stáwiti.
Bo lubo to pod Krolmi Koronowanemi/
Lubo żyli pod władza Sedziow práwy swemi/
Poki w swoich ku Bogu powinnosciách trwáli/
A poprzysięzonego nie odstepowáli
Przymierza; iáko smieci kládl Bog pod ich nogi
Wszystkie nieprzyiacioly: y nie byl ták frogi
Zaden ná swiecie Mocarz/ áni tákiety síty/
Zeby sie go miał lekáć Narod Bogu miły.
Zás kiedy sie Bozemu stáli przeciwnemi
Koskazániu/ przestępstwy gniewáiac go swemi/
Bog pod iármá Poganom ich kárki poddawá/
A nád nieposlusznyemi mścić sie nie przestawá.
Przeto iesli do gniewu Bogá poruszyli/
A tego sie wyrokóm swietym sprzeciwwili/
Nie eluc nie potrzebnemi muru táranámi/
Nie wymyslay do Miásta drogi podkopáni.
Choćby swiátá wszystkiego gory pozbtéráli/
A nimi sie od twoich Woyst zabudowáli.
Choćby z Indem Rodánskie zláczyli potoki/
Wists z Willem/ á Dunay z Euphrátem głoboki/

Przed moza ręk twojey nie ich nie zaśloni/
Musz vpásć pobićci ostrzem stráśney bronie.
Meie/li przymierza strzega Boga swego/
Oycu Abrahámowi poprzy siazónego.
Nie nie spráwisz : żadnych sie ten Narod nie bot
Wiebepieczestw : Bogo ma Bog w opiece swoje
Bog co ze Iba Tyránom pysznym strzeca rogi/
A tego ma pod straza swois co vbogi.
J Jako morze/ kiedy wiátr ode stoncá wsch odbu/
Abo kiedy powiewáć pocznie od zachodu
Drażu máte wydawa znáki przysstey burze/
Potym co raz to wiecey wspina sie ku gurze
Aż nákoniec pod same niebo toczy wáły/
A frogs nawálnoscia swa wywraca stáły.
Ták w obozie Cháldeystim Eiożem Poganstie/
Kiedy Ammon pobożny stawil cudá Pánstie
Drażu bez porużenia / vchá nákládáto/
A potym sie od iádu dobrze nie pućáto
Bo im wiecey ná chwale Bożo słow dostáie
Onemu/ tym sie bárziej onym serce kráie.
Wáostátek / wśeteczne geby rospuscili/
A Boga temi słowy śaleu bluznili
Zábty / zábty / Koniecznie / niech nie bedzie żywy/
Zábty (práwi) niegodźten żyć zdraycá fálšywy
Beoty / żeby rárowáć Zydowiná zlego/
Niego kárk od iármá wyzwolic náštego
Jákies cudá / y dziwne przypominá dzieie/
A o Bogu niewiemy iáktem plótki sieie.
Ale niechay twey láski Pánie postradamy/
Wiechay wiáry ná potym v ciebie nie mamy
Jesli mála gromáda zbroynych ludu twego/
Ludu wśytkim ná świecie Narodom stráśnego/
D Podnogi

Pod łogi Królestwu twego nie położę/
A do szetu nie znieśie tey czeladzi Bożę/
Przeto zdrayca! Co mówiac/ bron dobywali!
Alie Hetman rozkazał/ aby zaniechali:
A sam na strwożonego natarł słowycem:
O fałszywy Proroku między fałszywemi:
Ktory z niebá Duch przysięc rzeczy opowiedział:
Gdzieś sie tego/ od ktorey Sybille dowiedział:
Żeby ci/ ktorzy z gardłem z Egiptu umkneli/
Wład ludem Assyryjskim mieć zwycięstwo mieli:
W nadsziesi proznych cudow/ Boga zmyślonego/
Czy jest inšy na świecie Bog krom Pána mego?
Ktory Assyryczykom walecznym pánuie/
A tego w przeszlych dziełach swoich nie náyduie/
A żeby przed nim wpaść nie miał Narod ktory/
On wysokie roznosi kopytami gory
Koni nieprzeleżonych: on wysusza wody/
A pod swoá moc ktore Goe podbiła Narody.
Przeto umrzy zdradliwy/ zło śmierć/ Proroka/
W tobie ostro utapiam bron od mego bołu.
Ale co wždy niebáczny czynis najlepšego?
Izali krwó pomázá plugawo psá tego?
Po wszytkim świecie sławna bron y race moie?
Nie tak/ nie tak: boby co bylo szczęście twoie/
Umrzeć od możney rabi Hetmána wielkiego/
A koniec pradka śmierć wstóć nie szczęścia swego.
Ale żebyś wszytkiego nie był iednym rázem/
Poydź się do Betuliey śalbtierzu zarázem/
Tám stogley oczektwaj śmierci zá twa winę/
Umierając sto rázow ná każdá godzinę.
Sárcym melucosćiwie zwiózánego smierę/
Poprowadź ofruery Poręcznié pod mury/
Zostaw

Postawiwoszy żalostne ludzkie z Państwa tego/
 Jak owce bez Pasterza/ czasu potrzebnego.
 Tak łakoma w pązury kania turczy bierze/
 Ktore darmo o pomoc piszezy do Macierze.
 Darmo y mac na zboycs swojego sie miece/
 Darmo gdacze/ y darmo strzydłami trzeplece
 Do tym czasem z oblowem kania w gora leci/
 A ktos żalobliwym glosem wabi dzieci.
 A w tym następutace ku muirom Pogány/
 Storo z Miasta obaczył Narod obrzesany/
 Jaki taki do boku bron swa przypasnie/
 A dla miłey oyczyny umrzeć sie gotnie.
 Potym maźnie przeciwko nieprzyiacielowi
 Wypadala/ z gotowym sercem ku bolowi.
 Alie ci do obozu wstapili swego/
 A Zydzi Ammonite wstawosy zwiozanego/
 S podziwieniem do Miasta swego wprowadzili/
 Gdzie kiedy go Nieszczanie kolem obstapili
 A wzroł/ y race obie podnioszy do gory/
 O Boze Izraelski: o moy Boze/ ktory
 Nieskasz w swietnym palacu nieba wysokiego/
 Tobie (prawi) oddawam poklon serca mego
 Ba to/ semis (co nie jest w czlowieka w mocy)
 Wyprowadzasz z Poganskich bladów ciemney nocy.
 A iakoby z nieplodney galezki wzietego/
 Szczepisz w owocorodny korzen drzewa twego.
 Ktore raz potropione rosa łaski twot/
 Żadnych wiatrow/ żadnego słonca sie nie bol.
 Ale samo w ogrodzie wielkim swiata tego/
 Przynosi godny owoc żywota wiecznego.
 A wy Izraelskiego dzieci pokolenia/
 Nie bądźcie/ prze Bog żywy/ tego rozumienia/

Sebym ja / niedzny wiezien / pob postawa taka /
Mial na wasze zgienie knowac zdrade iaka.
Nie to / nie to / alem ja związany dla tego /
Sem sprawy opowiadal Bogá prawdziwego.
Jakie cuda dla przodkow waszych wyprawowal /
Jako te w opatrznosci swoicy zawse chowal /
Jako iesze y teraz stoi pogotowi /
Dac ratunek / ktory mu sluzi / Narodowi.
Przeto swiaty potomku Izraela mego /
Nie lekay sie tysiacow woyska Poganstiegoz
Nie dbay na huk ogromny / y okrzyki brzydkie /
Chociaby swiat / iako jest wielki / swoje w sytkie /
Jak pod iedna Chorogiew / synytu sprowadzil /
A na twoie zeby sie zgienie nasadzil
Tylko ty Bogá swego wygloday pomocy /
A nie w fay w ramieniu slabym ludzkiej mocy
Doznasz / tak iako przedtym / Bozey opatrznosci /
A twoich nieprzyjaciol potrzeb nogo kosci.
Bog Narodu waszego iedyny obronca /
Nie na toe ruke sciagnol / zeby was do konca
Wygladzil : lecz abyście moc iego poznali /
A ratunku / procz nieba / indziej nie szukali.
I Jako z ladaiakiego zielska Eme lilija /
Jako roza z ostrego ciernia sie wywijaj
Tak umysl bogoboyny : y wiecznego mienia
Chac / y modly gorace / rosta z utrapienia.
Czlowiek ziemi podobien : Ta ladaco dacie
Oraczowi / Kiedy iey zelazem nie kraie.
Wiac y czlowiek / co Bogu winien / zapomina /
Kiedy go Bog po grabiecie biczem nie zacina.
Przeto / Bogá zwycieszac chcieycie naprzod izami /
Potym nieprzyjaciela bronia : Tak przed wami

Żaden Clarob / y żadna moc si nie ostol /
Ja / jeśli co zostawa w członkach siły mołt
Jeśli serca męskiego / y dobrego mienia /
Wiac y rozumu / ktory pinyie z doświádezenia /
Wszystko wam ofiaruia : á do mego stonu /
Bada bronit Wolności wáśnych / y Zakonu.

K S I E G I III.

Ledwie że sie poczynal pokázowác z wody /
Opusciwszy podziemne Phœbus Antipodyt
Kiedy ná grzmot ogromny bebna woiennego /
Nieprzyiaciel przypina miecz do boku swego :
A luk / y strzaly bierze / á vsykowany /
Biewy prágnie / y ná harc wyzywa Wieszczány.
I Nie ták pšrego ná łace bywa kwiecia sila /
W ten czas kiedy ie wiosna obficie zrodzilat
Jako rozmaitego bylo pierza wiele /
Kiedy w slyku stáneli swym nieprzyiaciele /
Kozni y obyczajmi od siebie / y stroiemt
Alena to / iák trzeba / zgodni w sercu swoimt
Zeby moc na Boga nastapić żywego /
Który ten swiat obraca koncem páłca swego.
Już w swym slyku stánowšy / bronia potraszata /
Ci / ktorzy nád Eufratem / y Tygrem mieszkat
A wedla nich Páthowie / s luku pewni strzeleyt
Wedla nich záś Sirkánšci Clarob / Chłopi wieley.
I Drngiey strony Persowie / swoy lud slykowáli /
Pysni ztego / że kiedyś swlátu pánowáli.

Wiss Medowie/ Ktory to po sobie znać bato/
Je choćia twarz puszczona/ y włos kręty młot
Jedną y ná Rycerstw sercu im nie schodzi:
Wlec y owi szeszliwi/ v ktorých się rodzi/
A złoto/ y korzenie drogic Arabzycy/
Aż y wynałezionym/ sławni Tyrzyczy
Obiecáblem/ co naprzod óżwił człowięczy mowy/
Wyrażili żelazem ná skorze babowy.
A ktorým nroz dołącza/ Dżeszy Tatarowie/
A czarni/ ktorých słonce piteze/ Murzynowie.
I A potomek w bogi Izraéla cnego/
Bazac Woyská taká moc nieprzeliczonego
Nie wsa słabym muirom Nleystim/ y obronier
Lecz tak wola do Boga/ wzniozsy obie dlonie z
I O Boże/ ktorys náše Przodki tak miłował/
Jeś ich w żadney przygodzie zley nie odstępowal
A owsem/ láko tarcza/ wierzch Syonstey gory/
Okrýwales w niebezpieściu/ strzydlá swego piory.
Prosiemy/ nędzne dzieci Abraháma twego/
Wiedys (ách Wiedys) wielce vmiłowánego.
Wspomni ná starodawne z sluga twym v mowy/
A stráśnie wyostrzony miecz ná náše głowy/
Zárdego Pogánina/ odwrót z láski swoley z
Bosmy krew Jákobowá z bosmy słudzy twoi.
Tak do Boga wólaloc/ miecze przypásulo/
A y we dnie/ y w nocy/ Kolo muru czula.
Tego żyzoc/ żeby im nocy przybywálot
O drugley strony/ Kwie chétwym Pogánom się sbálot
Je się bluzey pod ziemiá bawi syn Látony
Niż potrzeba/ y niż tryb niesie przyrodzony z
Lecz o to niepotrzebnie troszczo się oboi/
Bo láko Bog sporządził/ tak to w mierze skol.

Będym według zwyczajów / z nieba nocne światła
Rozegnowały / włożył Tytan swe promienie /
A namieścił okrutny Król Báldeyskiego /
Władychmiast zgromadziwszy ludzkie Woyska swoje /
Wielkim padem na Miasto strwożone nacierat
Tak / iako wtec Mysliwiec / kiedy psy wywiera
Dźwięk przed czasem / do odzianej knieie /
Na zwierz / który położył w nogach swe nądzicie.
To zrod / to zowad szczęścia Poganin probuje /
To zrod / to zowad / na cne Miasto nastąpię.
Już pod ziemię iako kret skryte czyni dżury /
Już y klucze twárdemi Taránami mury.
Sypie / y znosi gory / á przez Mieyskie wały /
Wielkie na obleżonych rzuca stuki stąły.
Amoco / y forelem / chce dokazać swegoz
Lecz ten który potomiłá Abráhamowego
Nigdy nie zapomina / á w zley każdéj toni
Szczęje / y od zginienia ostátniego broní /
Dąstoni można ręką głowa ludu swego /
Pobudziwszy Narodu Wodze Moábskiegoz
Zeby inákfo rada Hermanowi dąli /
A ci przed nim stánowosy / cāk go pozdrawiali
Wodzu niezwyčiszony Woyska Báldeyskiego /
Biezu Boży / zwyciężco Królów swiatá tego z
Jawná swiatu twojá moc / y Rycerskie dzieła /
Przed tobe sie wielka czesł swiatá pokloniáć
A ty nie dobywasz mieczá / Królestw wiele
Posiadasz : bo ie sam strách pod twe nogi sćleć.
Czemu / wielki Hetmánie / gina ludzkie twoje
Z których káżdý zá tyśisó obrzezáncoz stoć
Czy godni kálekowie z Egiptu wygnáni /
Browie cāk zacney : áni ci silom swoim / áni

O strym bronion/ y spráwie Rycerskiej wśáto/
Ale stálo m wysokam/ ktore w tolo máto.
Tám swe sercá/ tám wšytkie zložyli nádštie/
Zwycáštwo nie zwycáštwem/ kiedy sis trwio zlele
Ludšti wlasnych t nie godšien korony ná gловіe/
Keo niewoli jednego Mieszczániná zdrowie/
Niž glow nieprzyjacielškich tysioc t y sromotá
Cistác ná ládáákie praški brylo zlotá.
Przeto odwrot wezynie roškaš traby znákiem/
Bo tym ludziom možesz byé silny ládáákiem/
Broni nie dobywátoc/ nie čiagnoc čiécwoy/
Tlá wterzchu gory oney iest zdroy wody żywoy/
Nimo ktory nie máto ludžie obrzezáni
Krople wody. ten twoi żołnierze przebráni
Niechay odeymo žydom t oni w te tropy/
Przyido bié w ziemis czotem/ y twe lisác stopy.
Powiedštel t t zdánié ich sis podobáto
Hetmánowi t y kazał/ žeby sie cák sšátó.
Škod strách ná obležonych padł niespodšiewány/
Bo chočia ze wšytkiego swiátá lud zebrány/
Z polá okoliczne / y przylegle gury/
Okrýł iáko šáránca; lubo Mieszkie mury
Wytrwác okrutnych rázow iuž nie mogly dáli/
Przećie žyđzi w obronie swey nie wškawáli.
Ale kiedy napoju w Cysternách nie sšátó/
Juž y síly słábiály/ y serce struchláto t
Czy w pádly/ zbládlá twarz/ lzy čiékly strumieniem/
Bo čiészšá/ mšli z ludžmi/ woyná/ z przyrodszeniem.
I Bože/ ktory Jákobá máš w pámieći swoiey/
Ty wieš iáko čiépieli čiészkošé wierni twoi.
Kiedy bez odwišzenia schrály w nich wnatrznošć/
A iáko pogorzály perz/ pruchniály kóšći.

Nie iedną macé dźcieciá w bská puszczáta/
W ten czas gdy go z prágnienia dusá odbiegáta z.
Nie ieden w brzuch iádomy drugi raz to leie/
Co dopiro! Lecz o tym myslac/ serce mólcie.
A ktoby to wylieczył: kto tak dostónaly z
Abó kogo Boginie tak wmiłowáły z
Zeby ta rzecz wypisáe mogł tak dostátecznie/
Mnie moia Muzá miłzeć kazáta koniecznie z
Násłáduiac postéptu Málárzá dawonego/
Ktory zálu nie mogac wyrázić čisťkiego/
Jáki miał z swego Syná Oyciee utrapiony/
Kiedy widziá á on byl ná smierć prowadzony/
Námálowáel zákrýta twarz wšytká zastónaz
A tak slawie dogodzil swoiey skutka ona.
I Owa nie porównáne čierpiac utrapienia/
A nádsieie nie baczac žadney wybáwienia/
Ci ktorzy od oboiey plagi pozostáli/
Ták ná swych przeložonych słowy náčteráli/
Woláiac iednostáynie pelnemi gębámi
Bog niechay dźsía Sedźta badźie miedzy námi
Zli Wodzowie z Bog niechay nášsey niewinności
Požáluie z á wáše niech požarze zlości.
O gdyby byl przed časem poklon wczyniony
Srogiemu Tyránnowi/ pokli záuissiony
Nie nástapil ná náše Oyczyzne w bogo/
A žemie nie podeptał swietey gęsta nogó.
Szczesliwemi áž náder bylbyssiny; y ee
Nieby sie nas nie čenely biedy rozmáites
Aoczyby gorzkiemi žámi nie piynely/
A sercá od čiežkiego žaluby nie schneły/
Pátrzac ná smierć okrutno žon y dźcieci málych/
Od nieprzytácielskiego mieczá pozostálych.

Nieścieśliwy Narodzie! tobie gorzey zyczę/
 Ten ktory od Jakóbá rod swoy z toba liczy/
 Niż frogi nieprzyaciel: Ten bowiem nie stoi
 O twa zguba: lecz cis chco zgubić wolaśni twola.
 Myć to znamy/ o Boże/ Boże niezmierny/
 Des do gniewu złościámi nášemi wzbudzonyś
 Grzech to sprawił/ że ná nas nadznieł w bogie/
 W okrutnym zápaleniu puszczasz strzaly frogie.
 Ale ty/ ktorego gniew mija w oka mgnieniu/
 Smiluy sie / á rátny nas w ciężkim vtrapieniu/
 A zwierzowi wścieklemu wyrwi owce z gárlá:
 Jesli też chcesz/ áby nas smierć dušnie požárlá/
 Niech nas nieprzyacielska ráczy ruka ścina/
 A te/ ktore do bołu swoiego przypina/
 Niech y w sercu/ y w pierściach nášych topi miecez/
 A ten ogien wnetrznosci nášych niech me piecze.
 Ták woláiąc/ gorzkim sie pláczem oblewáli/
 Ná co táká odpowiedz przeložení dáliť
 Niezmiernie vtrapienia swoje y ciężkości/
 Nie nam cosiny wáśńá krew/ y kóś z wáśńych kóści/
 Ale woley sámego Boga przypisyć/
 A iego/ bráćia mili/ mocnáđ soba czuyćie.
 Siegoć vpodobánta wšytko to pochodzi;
 A my czy nie plymemy w jedney z wámi łodzi?
 Nie sámí nárzekáćie: nie ćierpićie sámí/
 Spolny to raz/ bo y my toś ćierpiemy z wámiś
 Lecz iáko spolno žalóść mamy/ spolna bádźte
 A póćiechá/ kiedy Bog z ráuńkiem przybedźte
 Jesli nie ćierpliwóśćia náśńa rozgniewány/
 Nie vniknie nam pomocy z niebá obiecány:
 Przeto z Bogiem wšpawáć w te fráńki me chćiećie/
 Ráczyćie temu vřáćie/ zá rzeoz pewno mleyćie/

Je on swoim przybądźcie wiernym ku pomocy /
A zli zaści deznają w rychle iego mocy.
Nie zawżę na ciaciwie łut napięty bywa /
Czajem na krzywym kółku wiśoc odpoczywa /
Jeby tym wietszym pedem spadał wyciągnomy /
Strzelcá wmicianego dużemi ramiomy.
Ták Bog czesto zawiścioga impet swey práwice /
Jeby potym tym báziszy bli złośnika w licez
Ták czeste dzien ode dnia pomsty odkładania /
Nágradzając cięszego frogosciá karánta /
Tym co go nienawdozo : podobien w tey mierze
Lichwiarzowi / Ktory choć pieniadzy nie bierze /
Jednáť kreske do kreski co raz przypisuie /
Aż ná koniec dluzniká z domu wykwitnie.
Ták mowali : Lecz temu niestyca lud strapiony
Tud dawal : ále co raz báziszy poruśiony /
Spłáczem glos pomiesřany podnosił do niebát
Wiec pomrzymy (wolając) iesli tego trzeba /
Jebyśmy glupim stárcóm k woli gárdlá dáli /
Ktorzy dotąd o swoje w czásy sie stárali /
A nie o dobro twoie / o swiety Narodziet
Prozno / prozno : iuż ráczey pusćmy sie po wodzie /
Tám kedy wiátry pedzo : á radšmy o sobie /
Połt wosysey nie pádntem o raz w jednym grobie.
J Jáko Lekarz wozony z chorym sie obchodzi /
Pozwalając czestokroć tego co mu škodzi /
Kiedy zdiety bolesćio / przykrzy sie prósbami /
Ták Ozyaś / z swietego Jákobá synámi /
Dogadzając / wpádytm rzeczom / postepuse /
Náostátek / y Músto poddác obicucie /
Jeśli Bog z rátkiem swoim sis nie stáwi /
Pierwey / niź swoy piéc rázy niebo krog odpráwi.

Tym sposobem sercá sie ich wspotokly/
A/ lubo to z prágnienia wstawáły sílyt
Jednáť náznáczoného času czekać chcieli/
Záponniawšy niewčasow swoch ktore cierpieli.
Tym časem/ Judith swieta miedzy niewiástami
W Izraelu/ sliezna twarz polewáta izám/
Opláknúc niebezpiešna chwila Mlástá swego/
Čásem rece do Boga podmozšy wolecznego/
Przed iego Mláestatem duše wylowáta/
Čásem kárty swietego písna przewracáta/
Zbierátiociáto kwiatki/ w ogrodzie przestrozonym
Przykłády/ co sie przydáć mogly w rásie onymz
Tám czytáiac/ tráfila nie bez Božey woli/
Jáko widzoc Oyczyzna v Pogan w niewoli/
Abod/ nieporównány mož w Judzkim Tlarodzie/
Boł (ktoremu slúžyli) Brolá mieczem bodzie.
To Judith wwažáiac/ sercu sie dšiwie
Mzkiemu; spráwa chwali/ á przykład smátkue/
Cheć tu násládowníu zápalona máiac/
A tym wiacey/ gdy ná to nápadlá czytáiac z
Jáko z bitwy vchodzil Hetman porázoný/
A tráfil do jedného Zydowiná žony/
A oná zákrýtego gdžtes w Domu ná stronie
Porázila/ wobíwšy mu gošć želázný w stronie.
Tym przykłádem Jáheli (bo táť zwána bylá)
Dšiwie sie blálagłowá swieta poruřyla/
Táť/ iz lubo w niewiešćiey czwie sie krewkosći/
Lubo y strách wwaža y niebespiecznosći/
Wktore podáć y zdrowie y wštyd wlášny miáta/
Jednáť wšytko odważyć dla Oycyžny chciáta
Gráfoliwa/ že dotod Holofernesowi
Krwie nietoczy/ y mieczem nie vćina głowy.

Táko chci

Taka chęć ratować Oycyzna/ pałata/
Oycyzna utrapiona! A w tym wstyskata/
Co z ludem pospolitym Starszy wradzili/
Jako podać Poganom Miasto pozwolili/
Jesli Bog z wysokości nie doda pomocy/
Nizli piec dni przeminie/ y tak wiele nocy.
Wstyskawszy/ umiera już na poly prawie/
Wziwuioc sie powaznych ludzi glupiey sprawiez
Lecz ich wzywa do siebie; a gdy sie stawili:
Co to za rzecz? Coscie to Bracia uczynili z
Izali nas Poganom podać (prawi) macie/
Jesli z nieba ratunku zaraz nie doznacie?
A Bog iesli swoj laska do was sie nie wroci/
Pierwey niż swiat piec razy kolem sie obroci:
Coscie wy zacz/ że Bogu kres zamierzac smiecie z
Bogu w sechmogacemu/ ktory/ iako wiecie/
A szasy porozmierzal/ y nimi szafue/
A co kiedy zamyslal/ w ten czas do kaznie.
Prawda zesiny sgrzesyli/ lecz to przecie mamy
Przed infemi/ że Bogá imiego nie znamy/
Krom tego co z niewoli kiedyś wyprowadzil
Izraelat y w kraju tak pieknym posadzil.
Jego gniewu Przodkowie nasz doznawali/
Kiedy poklon bawanom brzydkiom oddawali z
My że nie nie chwalemy procz Bogá swoiego/
Niewemy cala nadszila w miłosierdziu iego z
Pomniac / że te/ ktore tu cierpiem utrapienia/
Cwiczo nas y torula droga do zbawieniat
A na Bogá swoiego pusćmy sie w tey mierze/
Posylatoc nabożne do nieba paćierze/
O nasze / y wssytkiego wybawienie Miastá.
Ty to wezyn (Przyknsli) bos swiata Niewiastá z

My grzechem splugawieni / mysiny poblodzil /
 A Boga niedowiarstwem cizkim obrazili /
 Lecz ty niepokalane wznos za nami rece /
 Ofiarny; ale nie krew / y ciata bydlsce;
 Lecz serce bogoboyne / y twarz zlano lzami /
 Aza Bog laska swoie pokaze nad nami.
 Cak uczynie / odpowie Judyth; y co wiecey?
 (Lecz to Bog mech prowadzi do skutku co prcey?)
 A ia za wola wasza / gdy sie uspokois
 Wszystkie rzeczy / wynida z Miasta z dziewko moie
 Daley wam nic nie powiem: ani sie pytaycie /
 Lecz Bogu przedsiwzicie moie poruczaycie.
 Idz w szczesliwa godzinie / idz / Ozeas / prawi /
 A Bog niechay zamysly twe poblogoslawi.

K S I Ę G I I V.

Pofly / Bogu wszystko to cale poruczaiacz
 A Judyth przedsiwzieto rzecz na pieczy matce /
 Do Boga przystapnie: Jemu myśli swoje /
 Jemu serca nastryfse otwier a pokoi z
 A padly na kolana / w wor przyobleczona z
 O Boze (prawi) Przodka mego Symeona /
 Keorys mieczem wzbroil iego rekalsciwo /
 Zeby pomste z Pogánow bral nielurosciwo /
 O Krzywdę znamienita / siostry zniwazoney z
 A teraz / prozbe slugi twoiey pomzoney
 Przyimi / o Boze wieczny / a doday mi sily /
 Zeby moie w Pogánstkiey krwi nogi brodzily z

Bo nie tobie / ale ten bŕa siŕe swoit
A ciebie / ktory wladafŕ swiatem / ŕa nie boi
Tys z Egiptu Pradziady nafŕe wyprawodŕil /
A ten ktory na zguba onych ŕa nasadŕil /
Batopiony walamy morza czerwonego
Przeto racny y teraz / Panie / ludu swego /
Zeby to znal wŕytek swiat / ŕe pod ŕrzydy twemi /
Bŕspieczestwa zafŕywa Jakob z dziecni swemi.
Tak do Boga wolafŕe / Niebo przebijafŕa
Gorzkim placzem / Lecz potym ŕoro z ŕtemie wŕafŕa /
Ubiŕ na ŕa ze zlotafŕ bierze drogo tkafŕy /
Porzuciwŕy ŕalobe y wdowie lachmafŕy
A na to miejsce ŕafŕe swietno na ramiona
Kladŕie / dŕŕwnie trafŕionym wloŕem ozdobiaŕa
Juŕ y biodra pafŕem / y podwiazka golemi
Przepafŕnie / ze zlotafŕ y drogich kamieni
A Pan poblogofŕawil / y dodafŕ ozdoby /
Ze miedzy ludem onym / nie byl tak / coby
Pafŕzac na twarz / y pafŕzac na ŕtroy tak przyŕtoyny /
Nie zarwolafŕe o Bofŕe w darzech twoich hojny
Tobie ledney Nie wiefŕcie dac ŕa wŕytko zdafŕo /
Prozno to / drugiey takiey ŕlonce nie widŕafŕo.
Awo rzecz przedŕiewŕŕeto poŕla konczyŕe ona /
A z nie Dŕiewka / ŕywnofŕci trzoŕem naucoŕona.
A tak do Mieŕŕkiej Brany przyŕŕly / afŕ Brany
Strzegi Ozyafŕ / y rzecze : Tu cie wyglodamy
Pleci Niewieŕciey na przyklad wyŕfŕawiona Pani /
A nam na wybawienie : bo nie obrzezani /
Przez cie pafŕe ludŕie maio : Tak Bog zrodŕil / prawy /
Ktorey niechay zamyŕŕly twoie blagofŕawie.
Tak bodŕ / tak bodŕ / ŕrzyŕnoli wŕyŕcy : zafŕym obie
Poŕly Boga wzywafŕe ku pomocy ŕobie.

Alle ledwo

Alie ledwo es z gory tu dolintę bliski
Postąpiły / kiedy się ozwał Assyryjski
Straznik / nie łagodnemi tak wolał się słowy
Stoy tak / ktoś jest z O smiale nader białogłowy
Co tu w tak podeyżrzano chwila czynić macie
Co to w tym jest / że się tak po nocy tulać
Jam jest Izraelskiego Narodu Niewiasta /
Rzeczę Judyth; Wiekam z Bechulicy Młóstka
Widzoc że Pan Zastępów naszym grzechami
Obrząony / do końca już pogardził nami z
A ci / którzy swojemu meštrwu tak wśia /
Zemiano w naszym pasie pod nogi maia.
Przeto nie chcąc misernie zginoć z upornemi /
Jde błagac zwoycieście wklonami swemi z
A ludzi obleżonych foreyle wśelacie
Wymurzywszy z do tego podać brogi takie /
Ze Młasto neposłusne opannie snadnie /
A żadnemu z Rycerstwa iego włos nie spadnie.
Tak mowila z A oni na twarz pogłodali /
Aż się prawie od dżiwu zapamiętywali z
Szczesliwas ty / ktorey Bog dał ta rada z Liebą /
Ześ swo dusze zachować chciała z nie potrzebą
Wopić o tym / że doznaś po tym Panu chęci /
Sialo gosćie tak wdzieczni bywaia przyści.
Porymia do Namionu wiedli Pana swego /
A tamci co w porzodku stali kolo niego /
Zoczywszy twarz tak śliczną z po tej Białogłowie
Znac to co znac / y iaki to Narod Żydowie z
Milo Wożne dla takiej Korzyści prowadzić /
Mily niewczas z a nawet chęcia gardło sadzić.
z A Judyth przed bieznego Poganińa thronem
Stawiona / wniżonym wita go poklonem;

Nie bez z strachu/ y nie bez zapalenia twarzy/
 A onemu niezmierny ogien serce żarzy.
 Potym tak do niej rzecze z wyrzuc z serca trwogi
 Wrodziwa niewiasto/ bo masz chętnie Bogu/
 Storzy tak ozdobiona przynioy piaknemi/
 Przyozdobić y daley chęci chęciami memit
 Mnie swym mlekem okratne Tygry nie chowały
 Piers ta nie jest z zelaza/ ani serce z skalyz
 Ale to miś śamie/ y o iakto stoi/
 Tego ia nie zabijam ostrzem bromi moł.
 Przeto bodz poćiešona / a z serca fesyrego/
 Niechciey taie przed nami przyczyn przyscia twogo.
 Na to Judith z Wielkiego Krola Wodzu wielki/
 Za twoio dziełno sprawa/ bje Narod wofelki
 Czolem / Krolowi swiata niezwoyiašonemu/
 A cześć wyrzodza Boska/ słusnie Panu twemu
 Wprawdzie miś blaśk twoiego Młieškatu twozy/
 Na teorym posadzony testes z woley Bozy/
 Namiešnił zawolany Krol Chaldyjskiego z
 Ale nie przestapioe rozkazania twego
 Smiele powiem z ani gład/ ani wstławiczne
 Smierci twogi/ ani miś niewozasy rozliczne/
 Wiednego Młieškata mego/ mey Gyezzyzny mity/
 Pod dach Namiešcu twego wniśe przyniewolityz
 Ale wtbzac surowo twarz rozgniewanego
 Boga/ na niepobożne sprawy ludu swegoz
 Widzac/ iakto niezmiernym gniewem porušony/
 Wmyka nam ratunku swego y obronyz
 Przyslam dusza ratowac moia ze zley toni/
 Bo to przed Młieškatem twoum sie wkloni/
 Dozna dobroczynnošci/ dozna iakty twoi/
 A n te bspieczenswa sie z adnego nie bol.

Onć szyno/ bo te Bog poda w rsec twoie/
Ták wtedz/ bo cis wperwita w sym przez wsta moie/
A mnte za przewodniká maš/ bo ia to spráwís/
Ze cis w poyrzodku Míastá sárnego postawís :
Ty/ iáko bez Pásterzá owce rozprošone/
Pozbierasš ludzic Bogu kiedyš wubione.
Náto ták Holofernes : dšiwonia słowy temi/
Bedoc wwešelony : O mtedzý wšytkiemí/
Co ich swolat kiedy widzial/ Páni wrodštwa/
Jesli to ták iest/ práwi/ iesli to prawdštwa
Twojá porwieš/ ia chwals dam polionem swoim
Bogu twoemu/ y przyznam/ ze tešt Bogiem moim
A ty/ iáko nagroda wešmieš za twe chęci/
Ze ich žaden nie wymie wieš z ludzkiej pámięci.
Ták powiedzias : A oná czešć mu wyrzodšiwšyš
Wielki Wodzu/ á Páne moy namilošćiwšyš/
Bogu ia/ práwi/ słuže Abráhámowemu/
Przeto/ niech sie podobá tobie Pánu memu/
Abym ná osobliwym mieyscu za Namioy/
Czác go moglá/ gdy zgáśnie promien słoncá zloey.
Te lášćs niech otrzymam : o to proše Páne/
A on záeym : niechay sia wola twojá sšanie.
Przeto/ kiedy ciemna noc po dniu náštopilá/
Pošlá Judith/ y temi słowy sia modliłá :
Bože moy/ swiecy Bože/ iesli swe wštáwy
Chceš wwažác ; á z drugiey strony náše spráwy
Jesli ná swieto wáge twey spráwiedliwošci/
Chceš položyc niezmierny ciężar nášých zlošci/
Prozno my wybáwiená spodšiewác sie mamy/
Prozno/ prozno ráumku z Niebá wyglodamy :
Ale ty nie ná náše Páne przewienia
Pátrz/ ále pátrz ná sława twoiego imienia/

Dawne obywatelski przykład światego/
 Ktores zawarł z Przodkami kiedyś krew swego;
 Bliższy prawdą/ dleśmy przeciw ludem swoim/
 Ktoryś ty dotąd/ Panie/ miał pod skrzydłem swym *ma B*
 Przeciwchciey y teraz wypuszczaj z opieki
 Tych/ ktorzyś obiecał bronić aż na wieki
 Trącaj na Pogańy puszczaj strzaly swoje/
 Ktorzy cie mienawidzo/ y lżo imie twoie.
 Co wyrzekłszy/ polala twarz płaczem obficie
 A tym czasem Pogańin pala ogniem strykiem/
 Szczęsio nielubostwo śiałoney miłości
 Przerążony/ na wylot aż do spitu koci.
Ty powiedz Melpomene/ idzie tam odmianny
 Nastąpił/ po wściekłym takim w serce rany
 Czyli on o tryumphach myśli? Czyli o tym/
 Seby twarz odlewano iego w kruszcu złotym?
Rycerskie przewagi rycie na marmurze/
 Wystawiając ozdobne Kolosy ku gurze
 Czyli on o wojennych sztukach przemyślowa/
 Władzuba oblażonych? Czyli w sylvu stawas
 Wicłakiego; Ale sie cznie być w niewoli
 W własney niewolnicy/ ktorey iasne woli/
 Nizli nieprzyjacielskich cystoe Miasz zholdować/
 Z od morza do morza drugiego panować
Czyście sie potomkowie biedni Jakobowi/
 Terazby czas wypadac z bronio ku boiowi/
 Kiedy wasz nieprzyjaciel/ polożywszy zbroie/
 Za krása białogłowsko przedał wolność swoie.
 Ale dać temu pośoy; bo co Bog spráwuje/
 Żadnego pomocniká w tym nie potrzebuje
 On sam chce o was radzić: on/ ánie kto inny/
 Waszego wybawieniaz ma mieć dant powiny.

X I E G I V.

D Oti Żołosernowe ognia / y sirowych /
 Serce nie doznawalo / strzał Baptydynowych /
A lta to był tego wшыteł wmyśl obrocony /
 Żeby Krolom wysokiem zgiow zdzieral Korony /
A serokie posiadał swiata Monarchie /
 A Pánomich / bezecno nogo / deptał syie ;
 A teraz co z wшыkie swe násádzil rozumy /
 A one tak wysokie sercá swego dumy /
 Żeby jedne prósbami zmiakczyć biaległowe /
 O tym myślił ; tym tylko biedną troščezę głowa.
 Jamli to on Bohácyr z (tak mowil sam z sobe)
 Com strách wшыkiemu swiatu czynil swo osobę
 Com berlá zázwołányim Monárchom wydzierał
 To práwica / á iako w lesie grzyby zbierał /
 Murz niedobytymi otoczony Miastá /
 Że mie teraz w niewoli ma márna niewiastá z
 Ale tego przestawni niech niechca Bogowie /
 Żebym kiedy ná posmiech miał przyść biaległowi
 Vmrzec koniecznie trzeba / ábo dopiać swego :
 Wenus / ty wiesz skrytosć wшыkie sercá mego /
 Ty dopomóz zamysłom moim / moia Páni /
 A ia oltarzetwoie / nie Póžlećiem / áni
 Wezesa gołubi para ; ále dam tablica
 Szezerozłota / y nader tłusto idłowieet
A zás tysiac czabánow / y zás tysiac pádnio
 Tobie ná czesa ; á ty spraw to co możesz snábnie.
 Potym tak do jednego z Domownikow rzecze z
 Slugo mozy / iaki ogien wystrzność moia ptozesa
 Niechca ábys niewiedził ; bo moiey loźnice
 Tobie ~~śmierci~~ me so skryte tajemnice.

Cudzoziemská niewiasta wzor własney gládkości/
Jákley wšytkle nie máto tego swiátá wošci/
Przerášíla duše mo/ w dšiecznym wzrokiem swoim/
A spráwila niezmierny zapal w sercu moim/
Ktorego y Báldeystich Medrcow rády zdrowe/
Ani wydworne słowá Demoškenesowe/
Ani gušlá ptekelnych czarowis ugaššo.
Lez to sámó/ kiedy nie wzgárdži chácío nášor
Przeto nierozdšielny moy šezšćia oboiego/
A wierny towarzyszú/ idž do slonca tego t
Idž/ á nie táy cudowney sercá ntego rány/
Ktora čterpte z Hermana wišzien okowány.
Nie želázem/ ále tey powážnemi słowy/
Ktore stolo zá petá z Ružm Wulkanowyt
Což mam powtedžieć dáley / ábo czego wiecey
Ozekiwáš? idž/ ántes pošestwo co přečyt
Do umieram / á sámá rzecz to pošázue/
Jákiego ráná mojá plaštru potrebuie t
Oná y šmierć / y žywot moy ma w mocy swoiey/
Jedná kiedy dogodžie zechce woli moiey/
Ták ja wystáwíe swiátu / že porówna z temi/
Ktore z Krolmi šiadáto koronowanemi t
Ták ja džežž / že šie wíeć potomny zdumieie/
A pámižé tey zápišác Paže w roczne dšicie.
Tym záwárl t A on pešnie idžie wolo tego/
A pošestwo donoší toierne Pána swegoz
Ktore kiedy šláchetna Páni zrozumiála/
Spušćiwšy ná dol oczy/ ták odpowtedžála t
Cožem ja teš / išebym přečyčé miáta temu/
Co šie czynie podobá zemna Pánu memuz
Idž/ á powtedž / že mie ma cále w mocy swoi/
Jemu rošázác / á mme šlučác go přyššoi.

Co gdy wyszł Osmistrz / do Pána się wraca /
Wesol náder / że nie ślá w niewiez tego praca.
A ow dopiero mniema że się Liebá ryka
Wierzchem głowy / á sliny / czełáoc / polyka
g Tym czásém do Tamiotu Pána wprowadzono /
A kostownem od złota postánien wczesono /
Podle boku (co wielka) Hetmána sámeho /
A tá co raz do Boga wzbycha Syczyskiego /
Zeby od pohánbienia chélat záchowác on /
A ludowi co przedzy swemu dal obronę
Jebnáł postáwa zmysla / á co w sercu knute /
W sercu tá / á ná wierzch nie nie pokázúte
O wsem / chocia nie szcyrem odien przyszley chéł
Dnáł dawá šalonemu / á ten bez pámsci
Wtéma / że ná ostatniem stánol skopnúł szczęsća /
Ták w to umie potrást / chytrá plec nie wleśća
Owa siedzi Pogánin ná stolcu wysokiem /
Pogladáoc ná Pána co raz chetrim okiem
Oná zás bucznych Opon kostowna robota
Czy pástie ; ná ktorych siucznie ničo złota
Wyrázone Monárchow dawnych byly spráwy
Jáko naprzod / gdy ludzic żyioc bez wstáwy /
Ani Pána nád sobo / ani práwa ználi /
Ale się przyrodzone wole spráwowáli /
A Nimrod ie posiadác poczel reko zbroyna /
Zácsowšy z postromnemi woynie niespokoyne
Wedla niego stal Nimus / á z nim tego zóná
Semirámis / ktora ná Pánstwie posádzóná /
Uiedoplošy wárkoczá / ná kon meźnie wpada /
A zdráde wbiežáne Miásto zás posiadat
Táz swoiego prowadzi Bábilonu mury /
Ták wysoko / y z táko przewágo do gury /

Be sis ntebá sántego wierzchy woleż tykátio/
A cadem te potomne woleki nazywáio.
Byt y Gárdánápalus w czepcu / y w podwiole
Wyrázoný / ná lonie w swey milosńce :
Kodziel w reku z wrzeńcionem / ná inieyscu budáwy
Trzymáioć / z inieysch wšytek mlar mewoieślách práś
Tym tyko moś / że z gárdolem umyláioć z woyný / (wy-
Biedy zá nim pospiešal nieprzytáciel zbroyný /
Wšyctie dostátti swoie / z Krolewstka ozdoba /
Tlástos drow položywšy / spáit spólnie zšóbo.
Widáć tás dáley bylo / przy pierśi sobáczey
Dziećie mále : A tá te mlekem / nieináczey
Jeno ták karmi táto włásne šezenie swoiet
Lecz to Dziećie dorozšy mezkich lae y zbroie /
Niezyčliwego Dšádoá woyna predko žnoš /
A od Medow Krolestwo do Persow przenoš.
Niežápomniat Rzemieslnik wyrášieć y tego /
Jáko wierný miłiwáe slugá Pána swego /
Dmyšlá zdráde / á wárgi / nos / y wšy sobie
Porzezawšy / w ták brzydtkiey ná podžtvo osobie
Do zdráycow sie Krolewstich przedáie ná zdrádsie /
A potym te pod nogi Pánu swemu kládsie.
Tym sie rzecžom tešliwa Judyth przypátruje :
A tym časem kostowný bántiee náštepuie /
Kostowný niewymowonie / ták / že sis to zdáto /
Jákoby káć što Krolow z Holofernem miáto z
Ale on wczestowáć jedno Pánio woli /
Tliš što Krolow ; niezmiernierad / žemá po woli
To / czego sobie žyczý : przeto sis oberka
Potráwámi / á winá wielko moc polykat
Czanowi morzu podobien w tey mierze /
Ktory Kzeł nieprzebránych ták w sis wiele bterze /
A przecle

A przešla nie wylewa z brzegow swoich/ ani
 Napełnia/ niezmiertzonych wodami odchlania
 Pię Pan/ pię studzy: Bo gdy sie rozchodzi
 Pan/ tedy sie proznować nikomu nie godzi.
 Pię tedy ná porząd wšyscy ná przemiány/
 O skutu z soba łac: Bo gdy Pan pięany.
 Grzeszy ten co nie pię; Owa pię zgoła/
 Jeden drugiego lepiej/ pocterając czola.
 Aż ná koniec máćice sołu nápińieni/
 Ido iedni/ zbierając zá sobo golez:
 A drugie do Namioctow ich po prowadzonoz
 Sątym wrotá o Pám: y Pámicy zámieniono.
 Tu iuz iáki nástąpił strách ná Pámto swiato/
 Kiedy rzecz wykonywac przysšlo przedsiwoszte/
 Nie iáco wypowiedzié: Jednák lumni moia
 Niechciey milezec/ á niech to bédzie pracatwoia.
 y Pelen tedy Pogánin áz po syla winá/
 A slepego paláiac ogniem Kupctyna/
 Do wczasu sie z ochota pospiesza swoiogo/
 Nie ták tego/ se żywy pewien / ták o tego/
 Ze go oczekawána poctehá nie minie:
 Ale stoy ták nádary szczściem Pogáninie:
 Ma Bog o swoich pieczo: A co zly wrádzi/
 To sie dobrego nie tknie/ to mu nie záwádzi
 A zá s silá zlego/ zla iedná przyniešé može
 Chwila ztemu: dširwny Bog/ dširwne sady Bože.
 y Ale Judyth tym czássem/ swe ná pieczy máiac/
 Rozbiera sie z ubiorow swych nie rozbieráiac.
 A ow dopadšy lozá miákkiego pięany/
 Obálił sie / y vsnał iáko zárzezányt
 Cego kiedy postrzeglá Judyth / od rádosci
 Ledwie żywá: o Bože / o Bože litosci:

Teraz czas (prawi) przyśled/ że nam łaski swojej
 Masz użyzyć mieszkańcom świętej gory twojej.
 Teraz swoich ratować masz z ostatniej toni.
 Co rzekłszy/ do spiczego śicho się nałłonił
 A postrzegłszy/ że twárdym snem vspony chrapil/
 Jedną ręką za wierzcho go czupryny polapil
 Drugą dobywłszy mieczá/ ktory powieszony
 Był w lożá/ wśytkiego swiáta krwio skropiony:
 Ták do Boga z polana łzami twarza rzecze:
 O Boże/ ktory meźnych Bohátýrow miecze
 Obracaś za wyrokiem swiátej woli swojej/
 Dodaj sil/ y potęgi słábej rece mojej/
 Żeby nieobrzezaniec wylał łuche brzydka
 Na tym mieyscu: Torzekłszy/ tniego mocą wśytko/
 A raz/ y drugi w śyie/ aż pien brzydki ciała
 Spadł na ziemié/ a głowá wreku pozostála:
 Która w plát wwinawłszy płotná Bostownego/
 Pospieśyły ku muróm chutnie Nłástá swego/
 Tym gosćincem/ ktoredy chodzić zw czas miały/
 A coby im słowo rzekł/ nie był nieterak śmáły:
 Rozumieie/ że według zwyczáit swiego/
 Idą Boga wystáwiáć Abrahámowego:
 Aże w krocie powrócié do Nłamiotow máis:
 Ale one ku Nłieyśkim muróm pospieśáis
 Wielkim pedem: A skoro stánelý v Bramy:
 Otworzié Bráćia/ prawi/ bo zaiste mamy
 Boga ták łáskáwego/ że wśytkie wieczności/
 Nie przestána tego się dźiwowáć litosći.
 To słysząc obleżeni/ Bramę otwieráis
 Ś wielkim trzaskim: A ludzic zerśob się zbiegáis/
 A pospolstwo / y ci co siedzo ná Przedzier
 Jáki ták chce wiedziéć co zá koniec będzie.

Záтым Judyth ná miewscu wysokim stánowšy/
A reko poswiacono znát milezenia dawšy/
Tál začala: Bogu cześć/ Bogu Bráčia moi
Chwale dajcie/ ktory nas z zwoykley láski swoot
W ostátecznym niešczesácu nášym nie przebaczył/
Ale nas gorzkley smierci wydrzeć z gárdlá raczył.
Okázal mošnosť swoje/ porázil hárdego/
Ležy tám šcierw/ ále tu maćie głowa lego.
To mowice/ leč škárádný trzymátee zá wiošy/
Pokáže im: A ont wymioštemi głošy
Krzykno: Bože ktory sam tyko czyniš dšiwý
Tenli to jest Pogánin hárdy/ niešczesliwýz
Ktory přećiwko tobie podniošt buczne rogi/
Nástepniac ná swiate Donu twego progi z
O šczesliwa Niewiásto; o časšy wiecznemi
Nigdy nie zápomniona/ tys rekami swemi
Utrápiła Oczyszne šczeséia nábarwila/
Jednym čiešiem zábiwošy nieprzjáćiol síláš
Džielá twego šaden wiek šlawieć nie přešćanie/
Poki Jákobowego pokoleni: ošćanie.
Przyšedl porým Achior z Donu przywołányz
Do ktorego tál Judyth: W odu zázwołány
Ludu Amoniškiego/ pátrž ná cudá Bože/
Ktorych šaden špráwować Bog inšy nie moše/
Jedno ten/ ktoremu my poklon oddawamy/
A ktorego w niešczesácu káždym láške znamy.
Ciebie hárdy Pogánin čiešal zniešć smierćis frogoz
Tenli to jest Pátrž/ á depe tego głowa noga.
On špredká obaczywošy twarz hološernowe/
Padiátkoby zábity štržala piorunowoz
Ale po máley chwili/ przyšedšy ku sobie/
Wštal/ y zás padl do nog icy ná kolána obie.

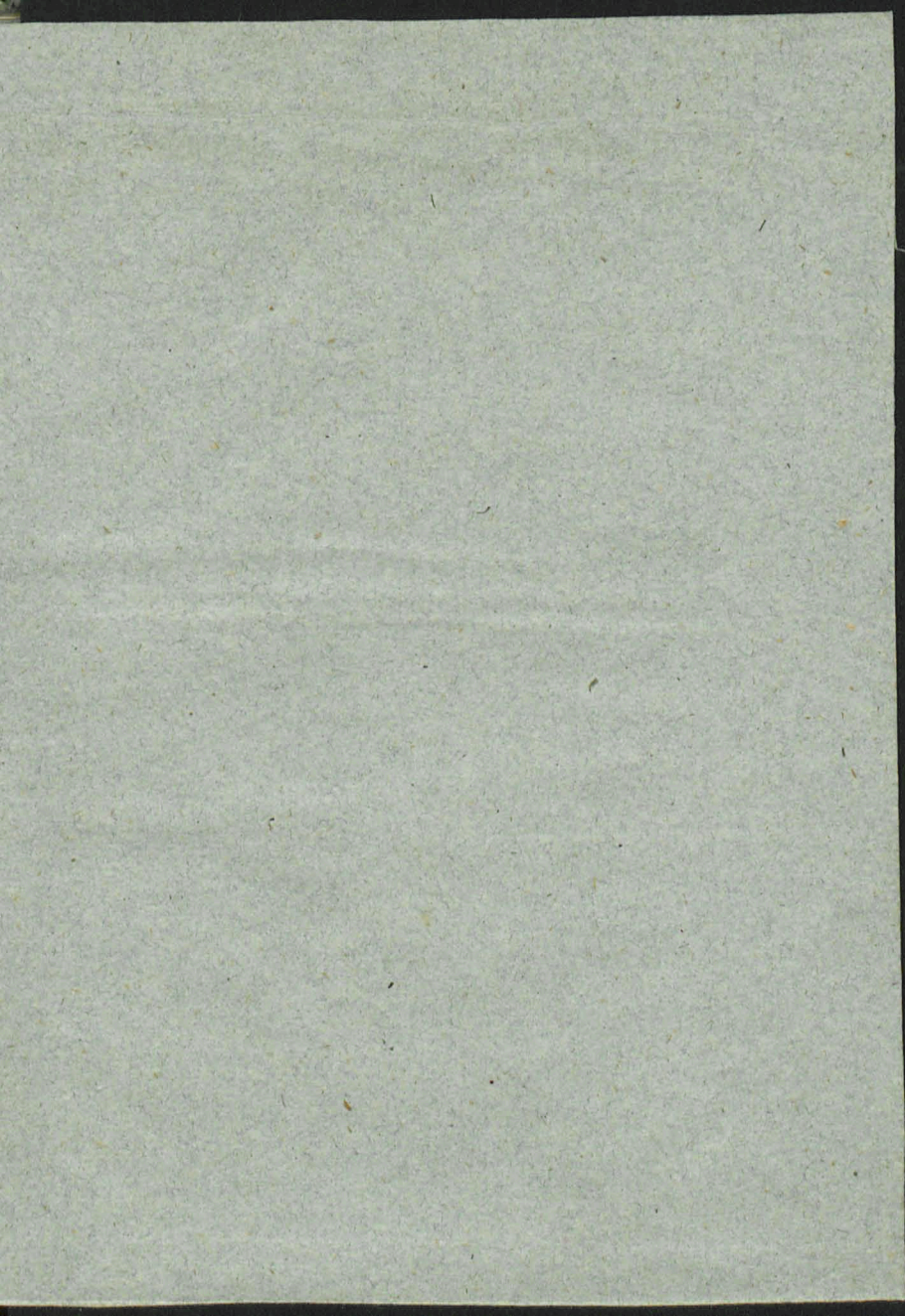

Gejsztwas ty náb inšo Niewiásty wšelákie/
Przez ktora/ práwi/ chciál Bog spráwić cudá tákie/
A pokazác Narodom moo práwoice swoit/
Ty/ póti Jeruzálem ná swym mješcu stoi/
Nie wyniožiesi z vsť ľudzkich/ y z wdšiezney pámieci/
Swiádek wielkiego Boga/ wielkiej tu wam chci. /
Zárym głowe wywiešić z muru roslazano/
A tym niewotpliwego znát zwoyčiasťwá dano.
Šťod ľudzie obleženi serce tákie wšiali/
Ze ná nieprzyiaciela nácierác počeli/
Wypadáloc z ochoto / á boiu krwáwego'
Prágnác / žeby nieščasčia powetowác swego.
Czego postrzegšy owi/ co ná strašy byli/
Zdumáwošy sie/ ná trwoga w babny vderzylit
Co táki strách spráwilo w Obozie Pogánštem/
Ze z trzástiem tu w tamiotom przypádlit Zetmánštem/
Co przedniejšych Narodow celmejšy Wodzowie/
Cheac te rzecz opowiedšić spolnie Wojská Głowies
Glowie/ ktora ná ziemi ležála bez głowy/
Něšťatecznosći ľudzkich rzeczy widok nowy.
Šťakoláco powoliť že sie nie ožywa/
Nniemáiac/ že po pracy Zetman odpoczywat
Šťakoláco tym bárziey / on přećia nie šyššy/
Bo go odbiegla dušá / y gđšies w piekle byššy.
Náostátek Wágáo/ šťoš wierny ložnice/
Ošmilit si / y pošedi zá plot z jedwabniceť
Táť to sobie málujac/ že go w ulubionym
Miał zášťác towáryšštwie ná ložu zlocornym
Ale iáťo dáleko odpádlit od náđšicie/
Kiedy wšedl / y ná oko wyžrzal co sie dšicie!
Náprzod sie zápámietal / y ná poly práwie
Šťedch od stráchu / nniemáiac / že to nie ná iáwies

Ale że wódzi przez sen sprosna tuśa ciała.
 Potym bieżał gdsie Judyth swe złożenie miałat
 A niktogo w Namiecie onym nie zastałszy/
 Wypadł iako skalony/ za łeb sie porwałszy/
 Do tych co w Namiotu stali przede drzwiami/
 Tak wołając: Zle Bracia/ zle sie dzieciez namie
 Tlicnotliwa Tiewiastá rodu Zydowskiego/
 Obáliła wszytka moc Narodu nášego.
 Hetman bez głowy leży/ leży tuśa ciała/
 A głowa niewiem kedy z ramiom sie podziála.
 Tak mówiac/ twarz plugawa drápał páznogćiami
 Co/ że tak jest/ gdy ludzcie obaczyli sámie
 Pełni stráchu / a prozni wśeláctey nádzieier
 Wćiekáio/ gdsie kto mógł/ rozno w góste knieie/
 Bez rzodu/ bez pámieci/ bez tarcze/ bez broni/
 Káždy umiema/ że go sto zbroynnych ludzi goni.
 A Zydowin ochotšy/ máiac paláidee
 Serce/ iádem/ náćiera ná wćiekáiaice/
 Z lukow z dálektá sýtac / a z bliská miecezámie
 Szermuicac/ siekac/ aš krew ćieklá strumieniámi.
 J Jákó Brolczworonogich świerzác / Lew gdy wpád
 Miedzy bydlo/ bez bráku dawie co nápadniec
 A šaden sie nie znaydzie Buhay w trzodzie oney/
 Coby sie smial bestyey oprzec zámšoney/
 Abo kopytem wierzgnóć/ ábo rzucić rogiem/
 Przeciwko poteźnego świerzá łápom srogiem.
 Tak potomek Jákobow rownie postępuje/
 Siecze/ strzela/ zábija/ nie żywi/ morduje t
 Tak/ iš ieden nie został / coby do Tlinowy
 Wiosł žalostná nowine woyny nieszczesliwy.

1889

6422

20

